

ARAN: UA IDENTITAT INCOMÒDA

Discorsi sus era identitat aranesa en Internet Reaccions ath projècte de Lei de Vegueries

Analisi des discorsi sus era identitat aranesa en Internet pendent era polemica pera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries, en hereuèr de 2010. A trauès der estudi d'aguesti discorsi s'identifiquen quini son es principaus trèits identitaris damb es quaus se definissen es aranesi.

Paraules claus: Aran, identitat, discorsi, Internet, territòri

Mònica Vila Parcerisa

Consultora deth projècte: Anna Juan Cantavella

Directora deth projècte: Begonya Enguix Grau

Universitat Oberta de Catalunya – UOC
Llicenciatura en Humanitats

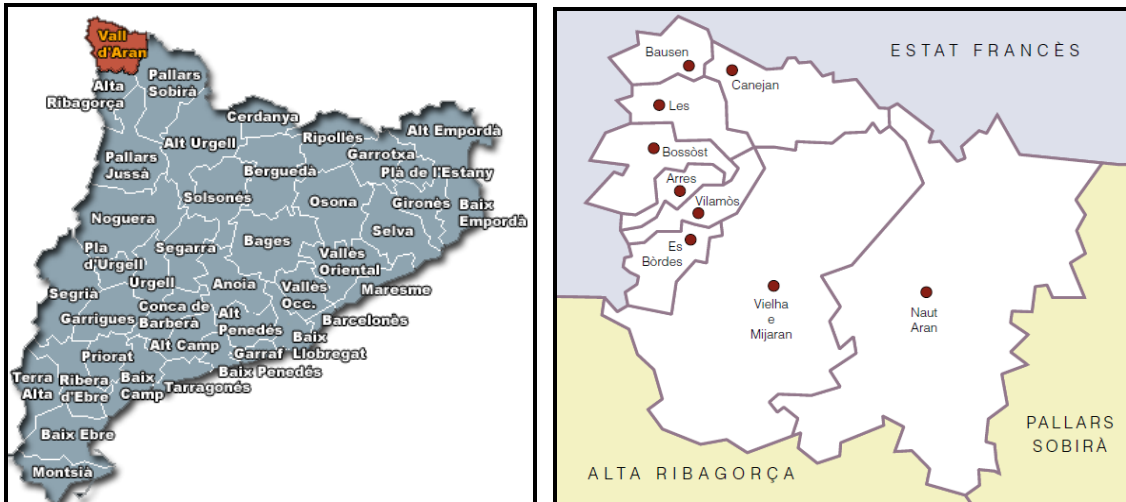
Trabalh Finau de Carrèra
Estudis Culturaus
14/01/2011

INDÈX

1. INTRODUCCION	3
1.1. Brèu contextualizacion istorica	3
1.2. Antecedents: estudis sus era identitat aranesa	4
1.3. Objectius	4
2. MARC TEORIC	6
2.1. Ar entorn deth concèpte de cultura e era societat actuau	6
2.2. Diferentes perspectives ath torn dera identitat	7
2.2.1. Identitat nacionau	7
2.2.2. Identitat culturau	9
2.2.3. Lengua e identitat	10
2.3. Identitat, representacion e discors	10
3. METODOLOGIA	12
3.1. Encastre e univèrs der estudi	12
3.2. Recuelhuda de dades e era sua tipologia	12
3.3. Anàlisi des dades	14
3.4. Exemple d'anàlisi de dades	16
4. PRESENTACION DES RESULTATS	30
4.1. Discorsi sus era identitat aranesa	30
4.1.1. Era cultura	30
4.1.2. Eth territòri	31
4.1.3. Era istòria e es institucions	33
4.2. Conflictes sus era concepcion dera identitat aranesa	35
4.2.1. Eth papèr dera lengua en procès de bastiment dera identitat aranesa.	35
4.2.2. Conflictes a nivèu institucionau e politic	37
4.2.3. Eth sentiment d'apertenença	39
4.3. Vision deth hèt aranés des dera alteritat	39
5. CONCLUSIONS	43
5.1. Importància der aranés ena definicion e bastiment dera identitat aranesa	43
5.2. Era vision dera identitat aranesa des dera alteritat	44
5.3. Eth papèr des TIC ena representacion dera identitat, ena creacion des discorsi e ena difusion des reivindicacions araneses	44
5.4. Eth bastiment dera identitat aranesa en Internet e es elements que la definissen	45
EPILOG (o se perquè aquest títol deth trabalh)	47
BIBLIOGRAFIA	48

1. INTRODUCCION

Era Val d'Aran ei ua comarca pirenenca que, maugrat pertàner administrativament a Catalonha, se considèrè qu'a ua cultura (occitana) e ua lengua (er aranés, un dialècte der occitan) diferentes.

Ua part dera societat aranesa interpretèc era possibla aprobacion dera Lei de Vegueries, tau coma èrè redigida, coma ua menaçà cap ara sua singularitat culturau e ua intromission cap ara sua parçèla d'autogovèrn, ja que supausauè qu'era Val d'Aran demorèsse includida laguens dera vegueria deth Naut Pirenèu. Es reaccions sigueren variades e de diferenta tipologia e intensitat. En aguest estudi s'analisen es reaccions que se veiculèren e exprimiren a trauès d'Internet, e s'estúdièn es discorsi identitaris qu'apareishen en Hilat restacadi damb aquestes reaccions.

Es motivacions entà realizar aguest trabalh de recèrca son diuèrses: hèr a conéisher coma se definissen es aranesi, quina percepcion an es catalans dera identitat aranesa, com es naues tecnologies faïçonèn es discorsi identitaris, etc. Tanben i a eth hons politic qu'a entornejat era polemica pera Lei de Vegueries, per includiment/exclusion d'Aran ena vegueria deth Naut Pirenèu. Aquesta polemica a mostrat que i a fòrca desconèishment dera singularitat aranesa, dilhèu per manca d'interès des catalans, dilhèu per manca de voluntat politica, dilhèu peth hèt impossible des aranesi de hèr a sènter era sua votz.

Aguest estudi vò fornir mès elements entà analizar quines son es representacions, es significats, es practiques e es costums que conformen era identitat aranesa en moment present. Aquesta informacion pòt èster utila entàs personas interessades en conéisher en qué consistís aquesta singularitat dera identitat aranesa. Mès tanben pòt èster utila entàs madeishi aranesi, entà extrèir-ne quini son es elements que mès destaquen dera sua identitat, coma son visti des de d'auti territòris, quin/i tipe/s d'identitat/s exprimissen es sòns discorsi, etc.

1.1. Brèu contextualizacion istorica

Era istòria d'Aran ei fòrça estacada, per cultura, lengua e orignes, a Occitània. Mès maugrat aquesti ligams, en 1175, peth tractat d'Emparança, es aranesi se meteren jos er emparament dera corona catalanoaragonesa. Mès d'un sègle dempús, en 1313, eth rei Jaume II les autregèc eth privilègi dera Querimònia, que respectauè era organizacion administrativa aranesa: un sistèma pròpi d'autogovèrn, damb un sindic e

conselhèrs entà cadun des “terçons” (divisions territoriaus laguens dera Val), un sistèma de tèrres comunaus e ua organizacion social e economica basades ena casa e ena familha.

Era organizacion administrativa siguec tostemp en mans des aranesi, tanplan ena epòca der absolutisme de Felip V, perque non se vedec afectada peth Decrèt de Naua Planta. Mès damb era instauracion deth regim liberau en Estat espanhòu, a començaments deth sègle XIX, e era creacion des províncies, er an 1833, era Val d’Aran siguec incorporada ena província de Lhèida. Er an següent, ua cedula reiaü suprimic eth Conselh Generau e es terçons desapareisher en coma circoscripcion administrativa, substituïdi pes municipis.

Er an 1932 es aranesi demanen qu’era sua anciana organizacion politica siguec includida en Estatut d’Autonomia de Catalonha, mès non se les reconeish cap de particularitat, ne lingüistica ne institucionau. Damb era arribada dera democràcia, en 1979 se reconeish ec eth “hèt diferenciau” dera Val d’Aran, mès non siguec enquiar an 1990, mejançant era Lei de Regim Especiaü dera Val d’Aran, que se recuperèc eth sistèma administratiu pròpi. En 1994, eth Conselh Generau aprovèc eth reglament entar usatge oficiaü der aranés, e en seteme de 2010 eth Parlament de Catalonha aprovèc era Lei der Aranés, qu’autrejaue ar aranés era oficialitat e lo convertie ena lengua preferenta enes institucions, ena Administracion, en ensenhament, enes mejans de comunicacion e ena toponímia dera Val d’Aran. Era lei, ath delà, establís era cooficilitat der aranés damb eth catalan e eth castelhan en tot eth territòri de Catalonha. En Estatut de 2006 se reconeish amplament era singularitat culturau aranesa e eth sòn autogovèrn e se demore era aprobacion d’ua naua Lei d’Aran que permete hèr naui auanci en autogovèrn.

En hereuèr de 2010 eth Parlament aprovèc eth Projècte de Lei de Vegueries peth qu’era Val d’Aran demoraue includida laguens dera vegueria deth Naut Pirenèu. Eth govèrn, es politics e es abitants d’Aran mostrèren eth sòn desacòrd, tant per motius istorics, coma identitaris, coma legaus (era decision d’includir Aran en ua vegueria sense consultar es institucions araneses non acomplís aquerò que ditz era Lei de Regim Especiaü dera Val d’Aran e er Estatut de 2006). Dempús de multiples accions e protèstes provenentes de diferenti encastres politics e socials aranesi, s’incorporèren ues disposicions addicionaus ath Projècte de Lei de Vegueries que supòsen, aumens teoricaü, eth non includiment dera Val d’Aran laguens de cap de vegueria.

1.2. Antecedents: estudis sus era identitat aranesa

Er estudi mès vast e complèt sus era identitat aranesa ei era tèsi doctorau realizada per Cecilio Lapresta (2004), *La identidad colectiva en contextos plurilingües y pluriculturales. El caso del Valle de Arán*. Era conclusion principau d’aguesta tèsi ei qu’era identitat collectiva aranesa s’elabòre e se definís entorn ath hèt lingüistic. Tanben s’expòse qu’es aranesi, peth hèt de víuer jos ues condicions de menaça de pèrta dera sua identitat collectiva, experimenten era sua identificacion d’ua manèra mès afectiva, viscerau e veementa qu’aqueri que s’identifiquen damb univèrsi que non se tròben en aguesta situacion. Dilhèu per aquest hèt era identitat collectiva aranesa s’a bastit basicaments coma ua identitat de resistència.

1.3. Objectius

Er objectiu principau ei determinar quini elements compausen es discorsi identitaris qu’elabòren es aranesi a trauès deth Hilat (Internet) quan senten menaçada era sua singularitat culturau e eth sòn autogovèrn

Es objectius segondaris son:

- Analisar eth papèr der aranés ena definicion e eth bastiment dera identitat aranesa.
- Observar s'era alteritat, era opinion der aute, en aguest cas, des catalans e occitans, condicione eth bastiment des discorsi identitaris aranesi e en quin grad, intensitat e forma.
- Analisar coma es TIC (sustot era nomentada Web 2.0) influïssen ena representacion des identitats, ena creacion des sòns discorsi e ena difusion des sues reivindicacions, sustot en cas des minoritàries.
- Realizar ua analisi deth bastiment dera identitat aranesa e des elements que la definissen.

Se mos atiem ar objectiu principau sometut, era qüestion principau de recèrca serie:

- Quini son e com s'elabòren e s'expòsen, a trauès d'Internet, es discorsi identitaris aranesi, deuant d'ua situacion percebuda coma ua menaça entara sua singularitat, e quini son es sòns elements principaus?

D'agues qüestions, tanben concernentes as objectius segondaris, son: Quina importància a er aranés en bastiment dera identitat aranesa? Quines reaccions desvelhen es discorsi identitaris aranesi enes auti (en aguest cas, catalans e occitans)? Com evolucionen es discorsi deuant d'aguesta alteritat, deuant des sues reaccions? Quin ei eth papèr des TIC enes aspiracions identitàries araneses? Eth quin contèxte a lòc aquerò que, a priòri, semble un reviscolament dera identitat aranesa?

2. MARC TEORIC

Eth projècte de recèrca sus es discorsi identitaris aranesi en Internet s'enquadre laguens es nomentadi Estudis Culturaus. Entà analisar com son e coma s'articulen aguesti discorsi s'an tengut en compde diferents apropaments (sociologia, antropologia, etnografia, psicologia social, etc.). Mès es idees e es plantejaments que s'expòsen e se meten en practica en aquest trabalh non sorgissen pas deth non arren, mès lèu seguissen bèri referents teorics, modèls o principis. Ei a díder, se partís d'ua basa teorica que cau mostrar e explicar.

2.1. Entorn eth concèpte de cultura e era societat actuau

Jordi Busquet (2006) hè ua aproximacion ath concèpte de cultura, a trauès de diuèrsi estudiosi. Edward B. Tylor formulèc, en sègle XIX, ua definicion de cultura qu'encara ei utila aué en dia. Compren era cultura coma un tot complèx qu'includís era coneishença, es credences, er art, era morau, eth dret, es costums e autes abituds e capacitats aquerides per individu en tant qu'ei part d'ua societat. Ad aguesta definicion classica s'i pòden ahíger d'auti matisi: Franz Boas, tanben en sègle XIX, defenie qu'es cultures se desvolopauen en espacis geografics concrèts e auien istòries particulars, e per açò cadua ei unica e irrepetibla; entà Raymond Williams era cultura ei un sistèma significant e a trauès d'eth se comuniqua, se reproduís, s'experimenta e s'investiga un orde social; e segons Clifford Geertz, era cultura ei eth hilat de significats en qué se ve entornejada era umanitat e se volem hèr un estudi culturau, cau que cerquem es significacions e non pas es leis.

Ángel Aguirre (1997:7) mos proporcione ua definicion de cultura que vò comprèner tota era gamma de realitats culturaus e que, ath madeish viatge, sigue operativa:

Cultura es un sistema de conocimiento que nos proporciona un modelo de realidad, a través del cual damos sentido a nuestro comportamiento. Este sistema está formado por un conjunto de elementos interactivos fundamentales, generados y compartidos por el grupo al cual identifican (etnia), por lo que son transmitidos a los nuevos miembros (enculturación), siendo eficaces en la resolución de problemas.

Mès segontes era antropològa Verena Stolcke (1996), eth tèrme cultura s'a transformat en "eth terren semantic clau deth discors politic". Eth fondamentalisme culturau substituís era categoria de raça pera de cultura, ei a díder, s'arriba a segregat es cultures, s'excludissen "es auti".

Ua societat o un país non son ua totalitat entièrament omogenèa o monoculturau. Fòrça des elements que se considèren pròpis son, en realitat, eth producte de diferents contactes, barreges e adaptacions. Es limits entre cultures son difusi. Aquesta vision hè a aparéisher concèptes coma multiculturalisme o interculturalitat. Segons Alain Touraine (citad per Beltrán, J., 2005) eth multiculturalisme a sens se se definís coma era combinacion, en un determinat territòri, d'ua unitat social e d'ua pluralitat culturau mejançant escambis e comunicacions entre actors qu'utilizen diferents categories d'expression, analisi e interpretacion. Entà Joaquín Beltrán (2005), era interculturalitat, un nau modèl que defen era igualtat de toti es grops que, per miei deth dialòg e eth consens, bastissen era societat e era cultura, encara ei mès un projècte que non pas ua realitat.

Tot açò sense desbrembar qu'apertiem, coma mos ditz Manuel Castells (1998), a ua naua societat informacionau e qu'èm immergits en un procès de globalizacion, ei a díder, ua omogeneïzacion dera cultura en un mon produït pera integracion des

mercats, en contrast damb era existència e potenciacion d'ua identitat pròpia. Ua naua societat:

[...] la sociedad red, que se caracteriza por la globalización de las actividades económicas desde el punto de vista estratégico, por su forma de organización en redes, por la flexibilidad e inestabilidad del trabajo y su individualización, por una cultura de la virtualidad real construida mediante un sistema de medios de comunicación omnipresentes, interconectados y diversificados, y por la transformación de los cimientos materiales de la vida, el espacio y el tiempo [...]

Era globalizacion tanben implique ua pèrta parciau de sobeiranetat der estat nacion. Es sistèmes de representacion e contròle social qu'enquia hè quauqui ans èren basadi ena relacion entre era societat e er Estat e que proporcionauen cèrt emparament e participacion as ciutadans, ara s'afeblissen. E era ciutadania reaccione en tot convertir es identitats collectives basiques, ei a díder, nacion, territòri, etnia, religion, etc., en sistèmes d'autoidentificacion que permeten negociar damb es fluxis globaus a compdar de sentiments d'apertenença arraïtzadi en identitats fòrtes.

Era relacion entre globalizacion e identitat ei contradictòria: deuant d'ua globalizacion creishenta se produsís ua afirmacion d'identitats singulares. Ua d'aguestes identitats ei era identitat aranesa.

2.2. Diferentes perspectives ath torn dera identitat

2.2.1. Identitat nacionau

Se mos volem demanar quin ei e com a estat eth procès qu'a portat ara formacion d'ua identitat concreta, es teories deth nacionalisme que partissen dera istòria entà explicar era formacion e era consolidacion des identitats, mos pòden ajudar.

Entà Benedict Anderson (2005), es nacions son creacions que se produsissen en determinadi contèxtes socials, culturaus e tecnologic, damb fins economics e politics. Era nacion ei ua comunitat imaginada, ja qu'es membres qu'apertien ath grop non se coneishen. Quinsevolh comunitat mès grana qu'un pòble petit, a on toti an contacte cara a cara, ei imaginada. Podem aplicar aquesti concèptes ath cas dera societat aranesa? S'ei vertat qu'eth cas d'Aran se pòt enquadrar laguens d'aguest tipe de creacion nacionau determinada per factors culturaus, tecnologic e socials e damb fins politics e economics, enquia quin punt se pòt considerar ua comunitat imaginada? Era poblacion dera Val d'Aran ei fòrça escassa, ath torn de 10.000 abitants, e eth contacte cara a cara damb lèu toti òc qu'ei possible, atau coma ua coneishença reau e fisica deth territòri. Per auta part, segons Anderson, es comunitats bastissen un discors sus es sòns pròpis limits e meten en marcha mecanismes d'inclusion e exclusion. Es discorsi identitaris aranesi non ne son pas ua excepcion.

Eric J. Hobsbawn (1988) mos avertis qu'era tradicion, es mites identitaris, s'elabòren des dera contemporaneïtat, ja qu'era istòria se bastís coma mès interèsse en moment present. A trauès des procèssi istorics se revalorizen o ben s'excludissen es diferenti elements culturaus que conformaràn era identitat. Per açò ei important conéisher eth contèxte social, es interèssi economics e eth moment tecnologic que hè possible era articulacion des discorsi identitaris aranesi e seguir coma s'an bastit es mites identitaris que compausen es discorsi actuaus.

Homi Bhabha (2006) considèra era nacion e era identitat que genèra coma ua construccion narrativa. Es relacions de poder legitimen ua determinada narracion nacionau e es identitats son ua forma d'afiliacion social e textua. Ei important

determinar com se bastissen aquestes narratives e com se difonen, com se consumissen, com son comprenudes e adoptades pes grops sociaus, quina ei era sua capacitat d'atraccion, etc.

Er objectiu dera nacion ei perpetuar-se, projectar un futur en quau era comunitat seguisque junhuda e progrèsse. Mès eth poder dera nacion cau aplicar-lo en present. Eth collectiu sociu a d'actuar, perque era identitat se base ena accion, sustot en terren simbolic (Melucci, A., 2001). Deuant d'un hèt qu'era societat aranesa percep coma menaça entà aquesta unitat e progrès dera comunitat (era Lei de Vegueries), se produsís ua mobilizacion, ua accion entà neutralizar-ne o minimizar-ne es conseqüències.

Aquesta mobilizacion dera societat se veïcule de diferents manères. Ua d'eres ei a trauès des hilats sociaus d'Internet e des recorsi que proporcione eth hilat en generau. Mès cau demanar-se s'Internet represente ua oportunitat entàs cultures minoritàries, dat que les permet establir hilats de comunicacion e de trabalh collaboratiu, de mobilizar-se e passar ara accion, o se mèslèu supòse un perilh, perque s'i pòden imposar es lengües e es cultures mès poderoses.

Auem ja vist en punt 2.1. que, segontes Manuel Castells (1998), es tecnologies dera informacion impliquen cambiaments enes estructures sociaus e un impacte enes identitats. Maugrat qu'er estat-nacion ei en crisi, era globalizacion e era èra dera informacion prebotgen es identitats de resisténcia e refortilhen era identitat nacionau. Aquest autor distinguís 3 tipus de construccion dera identitat:

- Identitats legitimadores: introduïdes pes institucions entà estèner era sua dominacion deuant des actors sociaus.
- Identitats de resisténcia: generades pes actors en posicions dominades, que les constituïssen entara sua subervivença comuna culturau, entà resistir a ua dominacion sociu, religiosa, territorial o lingüística. Son identitats qu'existissen ena mesura que resistissen, son afirmacions respècte ath sistèma de dominacion.
- Identitats projècte: constituïdes quan es actors sociaus bastissen ua naua identitat en tot partir, fòrça soent, des identitats de resisténcia, mès transcendint-les.

Era analisi des discorsi mos a de dar quauques pistes entà determinar a on cau plaçar era identitat aranesa, segontes er esquèma sometut.

D'ua manèra pàriera a Melucci, Castells tanben autregre fòrça protagonisme ara societat civiu organizada, ara organizacion collectiva dera accion, que pòt encaminar-se cap ara transformacion sociu. E es tecnologies dera informacion pòden facilitar aquesta organizacion collectiva. Açò ei çò qu'a passat en Hilat damb es mobilizacions des aranesi en contra dera Lei de Vegueries? Aquesta imatge optimista des potencialitats deth Hilat ei era que mos vò transmèter Pierre Levy (1998) quan afirme qu'era disposicion de tecnologies per part d'ua cultura la hè mès competitiva.

Ua auta vision sus era identitat nacionau ei era que mos prepausa Will Kymlicka (2003): eth nacionalisme non ei pelejat damb era idea de cosmopolitisme. I a un tipe de nacionalismes, democratics e liberaus, que luten peth sòn autogovèrn ath madeish temps que se basen en respècte dera libertat individuau. Aquesti nacionalismes cren que participar ena cultura nacionau ei aquerò que hè qu'era libertat individuau sigue significativa.

Michael Billig (2006) mos prepausa era teoria deth nacionalisme banau. Enes nacions-estat occidentaus establides e reconeishudes ei a on soent s'articule un discors nacionalista mès intens mès, ath madeish viatge, mès subtil. Es discorsi sus es identitats nacionaus que dan per supausada era nacion son es mès potenti perque dan per hèt que non cau negociar eth sòn sens. Aquest "estat banau" ei era maximau aspiracion de tot discors sus era identitat nacionau: deishar de parlar dera nacion pòt èster aquerò mès nacionalista que se pòt hèr en contèxte politic e social contemporanèu.

Eth nacionalisme a de besonh un mapa geografic e politic entà visualizar ua identitat, pr'amor qu'es ciutadans dera nacion poguen identificar e apropiar-se d'un tròç de tèrra. Eth territòri ei quauquarren mès qu'un simple airau geografic. Eth territòri, coma tèrra-mair (Nogué, J., 1993), ei eth simbèu per excelléncia dera identificacion nacionau. Per açò ei onorat e venerat per dessus dera rèsta de simbèus nacionalistes.

A un nivèu mès generau, non sonque circonscrit as identitats e es nacionalismes, Eduardo L. Menéndez (2002) mos hè conscienti deth relativisme des estudis socioantropologics. Cau parar atencion a quini son es aspèctes negadi, desbrembadi, minimizadi o non arreconeishudi... En cas que mos aucepe, analisar es parts negades dera identitat aranesa e tanben des autes identitats qu'actuen coma alteritats.

2.2.2. Identitat culturau

Enquia aci auem vist diferents aproximacions ath concèpte d'identitat que hègen referéncia, en mès o mens mesura, ara identitat nacionau. Mès tanben cau mencionar aqueres que se referissen mès explicitaments ara identitat culturau.

Entà Miquel Rodrigo (2000), era identitat culturau ei un bastiment simbolic damb uns limits discutibles. Eth succès de bères identitats culturaus ei eth succès d'un pialèr de narratives per dessus de d'aves entà poder amassar adesions e arténher preséncia e disponibilitat. Era identitat culturau aranesa a possibilitats de succès?

Segons Richard Jenkins (2008), maugrat era manca d'omogeneïtat e era volatilitat des identitats collectives, e era aranesa non ei cap ua excepcion, aquestes persistissen gràcies ara sua dimension simbolica. Maugrat qu'aguesta persisténcia a lòc en camp simbolic, a conseqüéncias materiaus, qu'en cas que mos aucepe poderie èster eth succès artenhut enes negociacions pr'amor qu'era Val d'Aran demore dehòra dera veueria deth Naut Pirenèu.

Non podem desbrembar qu'es representacions e identitats culturaus an un ligam estret damb era politica, eth contròle social e era dominacion ideologica (Kellner, D., 1995). Cau hèr ua aproximacion multicultural critica que mete en evidéncia es relacions de dominacion e opression, era forma d'estereotipar grops, es formes de resisténcia deuant des representacions dominantes e eth dret e er accés d'aguesti grops ara representacion.

Es teorics postmodèrns considèren que i a agut un cambiament enes règles que regien era societat, e era identitat se convertís en un concèpte volatil, fragmentat e fragil. Segons eth concèpte de modernitat liquida de Zygmunt Bauman (2007), tot se botge, es idees cambien constantaments e er individu se tròbe desorientat. Se pèrden es ligams fòrts entre es individus, e tanben entre aguesti e es discorsi. Segontes aquesta vision sceptica dera foncion des identitats ena societat postmodèrna, deuant deth besonh de senter-se segurs, cau inventar ua identitat. Per contra, Kevin Hetherington (1998) mos parle dera "politica d'identitat", un activisme que se botge en

espacis pròpiss, qu'a es sòns rituaus e que s'exprimís mejançant ua gamma de *performances* que junhen ath grop e lo mantien en movement e mobilizat.

2.2.3. Lengua e identitat

Hobsbawm (1991) mos mòstre qu'era concepcion de ligam entre lengua e identitat ei un fenomèn estacat ara modernitat, ja que l'auem eretat deth procès de constitucion e legitimacion des estats nacion que s'inicièc en sègle XVIII. Ei alavetz quan se politize era lengua e se concep era nacion formada per ciutadans que compartissen ua lengua e ua cultura que les diferèncien.

Tanben Joshua A. Fishman (2001) mos hè a notar era interdependéncia complèxa entre lengua, etnicitat e identitat. En immensi airaus dera vida reau era lengua ei era cultura, e era lei, era educacion, eth govèrn, era politica, era religion e era organizacion sociiau non serien possibles sense era. S'era identitat se viu coma un hèt essenciau dera experiéncia personau e sociiau, aguesta se bastís entorn ath hèt lingüistic, era lengua se convertís en simbèu identitari primordiau.

J. Pujolar (2008) cite bèri autors entà explicar es plantejaments dera sociolingüística interaccionau. Gumperz interprète er usatge lingüistic (includint-i era triga e era alternança de lengües) coma un conjunt d'estratègies comunicatives que permeten as parlants d'establir ligams damb grops sociiaus diuersi. Es eleccions de lengua, sustot entre es joens, son vistes coma "actes d'identitat" (Le Page e Tabouret-Keller, 1985).

Isaac González (2008) explòre era relacion entre participacion politica e usatges lingüistics entre es joeni. En cas de Catalonha, es posicionaments o actituds més favorables ar usatge dera lengua catalana entre es joeni son visti soent coma posicionaments politics. Es sectors que més tien eth catalan son, generauments, es que mòstren més interès pera politica e més identificacion damb es estructures que conformen es institucions catalanes. En tot tier en compde que fòrça des discorsi analisadi, sustot des grops de Facebook, son emetudi per gent joena, interessarà explorar aguesta relacion en cas aranés.

Er estudi d'Emili Boix (1993) sus identitat e lengua enes joeni de Barcelona tanben pòt èster util entà analizar eth cas aranés. Era joenessa d'aguesta ciutat e entorns tendissen a avalorar actituds pragmatiques e individualistes, laguens des quaus eth valor diferenciau des lengües coma senhau d'apertenença a un grop s'escandís e era lengua non ei ua hònt de conflicte ena sua vida quotidiana. Era conclusion d'aguest estudi ei qu'era eleccion d'ua o auta lengua non signifie pas ua traïson. Es joeni qu'observèc definien era relacion lengua-identitat segontes es motivacions e interèssi especifics que dauen sentit ara sua experiéncia quotidiana deth bilingüisme. Aguesta experiéncia podie èster condicionada pes discorsi catalanistes o espanholistes més non ère redusible ad aguesti discorsi.

2.3. Identitat, representacion e discors

Se parlam de representacion, cau tier en compde que mejançant eth languatge se reproduissen significats qu'aquerissen ua dimension sociiau, discorsi que se convertissen en elements claus deth hèt identitari.

Entà Michel Foucault (2005), era representacion e era sua organizacion en formes logiques de comprèner eth mon ei era basa der exercici de poder. Eth discors ei un des procediments més eficaci entà bastir era coneishença en ua comunitat e entà exercir eth poder sus era ciutadania. Damb eth discors non s'exprimís sonque un messatge, més tanben se bastís ua vision dera realitat. Es identitats e diferéncias se

configuren coma nauï valors d'organizacion, aluenhadi des sòns referents e bastidi non sus causes mès sus es idees des causes.

Ua sòrta d'idees sus es causes o, en aguest cas, sus es persones, son es estereotips. Es estereotips foncionen e s'installen en nòste sistèma culturau de significats compartidi, en tot tornar-se elements naturaus. De hèt, "toti auem un univèrs referenciau, pòc o fòrça etnocentric, en quau i demoren estereotips e prejudicis qu'auem anat aquerint a trauc dera lengua, era interaccion comunicativa e es nòstes vivéncies" (Rodrigo, M., 2000). Era analisi dera preséncia d'aguesti estereotips en discors serà un des punts tractadi ena recèrca.

D'aves teories remèrquen era importància deth lenguatge ena representacion dera identitat. Per un costat, John E. Joseph (2004) postule que lenguatge e identitat non se pòden separar, son es dues cares d'ua madeisha moneda. Era nòsta identitat ei tostemp contenguda en aquerò que didem e en com ac didem.

Per un aute costat, segontes Norman Fairclough (2001), non existís un usatge individuau dera lengua, pr'amor qu'aguest usatge varie d'acòrd as identitats socials dera gent. Er usatge lingüistic non ei ua eleccion individuau senon un producte de diferenciacion social. Es lengües son sistèmes de representacion que s'an establits damb er exercici deth poder e eres madeishes representen aguest poder.

Tanben ei interessant era vision constructivista sus era identitat. Eth constructivisme autrege fòrça importància ara lengua e ara interaccion social. A diferéncia dera vision essencialista, que considèra qu'era identitat existís dehòra deth discors, en forma d'ua sòrta d'esséncia des persones o des collectius, era vision constructivista nègre aguesta existéncia: es identitats son bastiments discorsius, non hèn part des persones o objèctes.

Laguens d'aguest corrent, Peter Berger e Thomas Luckmann (1996) remèrquen era importància dera interaccion social. Era identitat ei un producte dera dialectica e der individu, ei un fenomèn mès individuau que non pas un hèt collectiu. Cau anar en compde: es identitats collectives pòden èster enganoses. Tanben cau èster conscient qu'es narratives identitàries despleguen un marc de referéncias que servissen entà víuer en societat: son depòsits de sens entà interpretar eth mon.

Mès incisiva encara, Vivien Burr (1997) mos avertís qu'era origina dera identitat non se tròbe en individu, senon mès lèu enes discorsi qu'aguest individu a ara sua disposicion e que li permeten dotar de sens era sua posicion en sòn entorn social. Aguesti discorsi conformen un univèrs simbolic qu'a ua coeréncia laguens dera quau es membres d'ua nacion son socializats. Quini serien es discorsi qu'es aranesi an ara man?

3. METODOLOGIA

3.1. Encastre e univèrs der estudi

Entà analizar eth hèt identitari aranés s'a escuelhut un cas concret: es reaccions que suscitèc eth projècte de Lei de Vegueries. Eth mes de hereuèr de 2010 s'inicièc ua mobilizacion a trauès deth Hilat en contra d'aguesta lei, que suposaue er includiment dera Val d'Aran laguens dera vegueria deth Naut Pirenèu, e que finalizèc a començaments deth mes de junh de 2010, quan s'arribèc a un acòrd entà pr'amor de qu'era Val d'Aran demorèsse excluida d'aguesta division territoriala. D'aguesta manèra, auem definit un periòde de temps limitat, un objècte d'estudi concret e un mejan, Internet, d'a on extrèir es dades.

3.2. Recuelhuda de dades e era sua tipologia

Es dades s'an extrèt exclusivaments d'Internet. Es motius entà elegir aquest miei son diuersi. Per un costat, eth facil accès as donades, era possibilitat de visitar-les, de seguir es ligams restacadi qu'ajuden a contextualizar-les (ipertèxte), de poder interactuar, en bèri casi, damb es emissors des discorsi, etc. Per aute costat, eth protagonisme, era flexibilitat e era espectacularitat damb qu'Internet s'a installat enes nòstes vides, eth hèt qu'ua part considerable dera socializacion comunicativa dera vida contemporanèa non se da cara a cara, senon en nomenat ciberespaci, hè qu'er analisi des discorsi que trobam en Hilat aquerisque importància ara ora d'apropar-mos ar estudi deth fenomèn des identitats.

S'a recuelhut e analisat, donc, materiau ja existent, accessible a toti a trauès deth Hilat. Era tipologia des dades ei fòrça variada. Sustot ei materiau textuaue, procedent de planes web, notícies, fòrums, grops de Facebook, etc. Mès en Hilat tanben trobam materiaus audiovisuaus que hèn referéncia ath tèma estudiat e que tanben s'an analisat: fragments de programes de television, entrevistes ena ràdio, reportatges de televisions locals, videos penjadi pes internautes, etc.

Entà dotar de coeréncia era recuelhuda de dades e eth sòn posterior classament e analisi s'a partit des intervencions que s'an trobat en grop de Facebook nomenat *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!* que se creèc en aquest hilat social en hereuèr de 2010 coma oposicion ath Projècte de Lei de Vegueries. Aquestes intervencions s'an recuelhut de manèra cronologica, tau coma apareishen en tot entrar en aquest grop. A partir d'ací, tanben s'a accedit a toti es ligams que podem trobar enes diferents intervencions des integrants deth grop e que mos remeten a notícies apareishudes en diferents mejans de comunicacion, blòcs, webs, d'auti grops de hilats socials, etc. Era major part d'aquest materiau a estat creat o protagonizat pes opausants ara Lei de Vegueries.

Aguesta informacion s'a completat damb era observacion e era analisi de d'autes opinions qu'apareishen en Internet. Cau conéisher com se compren aquesta problematica des des diferents encastres, tant socials, coma politics, coma territoriaus. Per exemple, s'an utilizat cercaires de notícies (Huubs entàs notícies en catalan e eth cercaire de notícies de Google entàs que se pòden trobar en castelhan), uns estruments que proporcionen era informacion ordenada per orde cronologic o per importància e son fòrça utils entà hèr eth seguiment deth tèma enes mejans de comunicacion (engloben informacion dera premsa, era television, era ràdio, es mejans virtuaus, ...).

Un des avantatges dera etnografia virtuaue ei que permet enregistràc tot. Mès aquest hèt se pòt convertir en un inconvenient perque se pòt arribar a acumular fòrça

informacion irrelevanta. Per açò, de tota era informacion recuelhuda se'n hec ua seleccion, en tot eliminar era qu'èrre duplicada o aquera que non auie relacion dirècta damb er objècte d'estudi.

Ua auta tecnica que tanben s'a utilizat entà recuelher dades ei era observacion en tot participar. "Un des metòdes utilizadi entara recèrca en Hilat ei era etnografia e era sua tecnica per excelléncia, era observacion en tot participar. Se tracte d'observar eth comportament des usatgèrs ath madeish temps que participam coma un internauta mès." (Ardèvol, E., 2005). Tad aquerò, me hi membre de 2 grops de Facebook e atau realizar aguesta observacion participant. De hèt, en cas deth grop *Carles Flavià, persona non grata en Aran*, recebí ua invitacion entà hèr-ne part.

Era observacion se realizèc dempús deth moment que se creèren es grops (en hereuèr 2010) enquia darrèrs de mai, quan eth govèrn de Catalonha se comprometec a deishar era Val d'Aran dehòra dera vegueria deth Naut Pirenèu. Eth seguiment des grops siguec deparièr perque es prumères setmanes es intervencions sigueren nombroses mentre que posterioraments s'anèren escalonant. Era mia adesion ad aguesti grops provoquèc que bères persones coneishudes que tanben i pertanhien se metessen en contacte damb jo, en tot enviar messatges entà exprimir era sua satisfaccion, en tot interessar-se pera mia situacion personau o en tot comentar que jo podia comprèner es sues reivindicacions pr'amor qu'auia demorat ena Val quauqui ans. Atau donc, eth hèt de junher-me ad aguest grop se viuèc coma normau pes membres que me coneishien personalaments damb anterioritat. Era rèsta non se prononcièc.

Non hi intervencions dirèctes enes grops, encara qu'en bèri moments, quan era polemica ère mès viua, pengè messatges en mèn mur personau en tot hèr bèra referéncia ath Projècte de Lei de Vegueries e ath movement opausant existent en Aran. Sonque aportèren comentaris o merquèren es messatges damb un "Me gusta" personas dera Val d'Aran.

En un prumèr moment, era informacion recuelhuda semblaue triviau, banala e pòc importanta. Era majoria d'intervencions semblaue intranscendents o uedes de contengut. Mès gràcies as lectures deth marc teorik se comprenec qu'aguesta aparenta banalitat ei un des factors essenciaus dera sociabilitat electronica. Era succession de comentaris grossièrs, trufaries, "interferéncias" entà introduir d'alti tèmes, etc., produsís un procès d'afirmacion e significacion social deth grop. Cadua des paraules teclejades, bèra d'eres damb abreviacions e fautes d'ortografia e, era majoria, considerades banales, tanben s'an de considerar sinonimes de sociabilitat (Mayans, J., 2006). Era escritura rapida, espontanèa e colloquiau, a viatges completada damb icònes e emoticons, apropaue es intervencions enes grops ara lengua parlada.

Es estudis que s'an hèt enquia ara sus era identitat aranesa s'an centrat en enquèstes, entrevistes e estadistiques. Eth hèt d'estudiar es discorsi que se tròben en Hilat sus aguest tèma pòt dar un nau punt d'enguarda. Non s'a hèt cap d'entrevista ad arrés, ne quèstionari. S'an prenut es donades taus coma s'an trobat en Internet. Era espontaneïtat d'aguest mejan pòt èster, en aguest cas, ua aliada. Es discorsi analisadi e es sòns emissors, a excepcion des qu'apareishen enes reportatges televisius o institucions oficiaus, non s'an sentut "obligadi" a respóner a un seguit d'ahèrs... Sonque an exprimit era sua opinion sus un tèma que les interèsse o les preocupe, en un estil similar as convèrses parlades. Non an escrit es sòns discorsi en tot pensar que gesseràn en un estudi, en ua estadistica, en un barèm que sage de saber eth sòn grad d'aranesitat.

Tanben cau èster consciènt des desavantatges d'estudiar es discorsi exprimidi a trauès d'un mejan tant volatil e liquid com ei Internet. En cas d'aguest trabalh, cau indicar que i a segments d'opinion, de poblacion, que non demoren representadi. Per ua part, es persones qu'abituauments non utilizen eth Hilat. Es integrants des grups de Facebook analisadi son, majoritàriaments, persones joenes. Tanben cau mencionar que s'an trobat a mancar votz a favor deth Projècte de Lei de Vegueries entre es aranesi, que segur que n'i a, mès que non s'an hèt a sénter guaire en Hilat, e cau considerar que, possiblaments, a fòrça abitants dera Val non les preoquie guaire se Aran ei laguens d'ua vegueria damb d'aves comarques o s'a vegueria pròpia.

3.3. Anàlisi des dades

Entar estudi deth tèma se partís des metòdes d'investigacion qualitativa que s'aucupen de tèmes:

- Relacionats amb les representacions personals i culturals, amb les intencions i valors –compartits– de les persones.
- Relacionats amb processos socials, grupals i interpersonals que se serveixen de l'expressió, de la comunicació i –naturalment– del llenguatge.
- Lligats a processos vinculats amb les regles que governen el comportament en el diversos àmbits (familiar, educatiu, laboral, públic, etc.) de la societat humana. (Riba, 2009)

Entà analizar eth materiau recuelhut s'a utilizat, principauments, era Anàlisi Crítica deth Discors, que se centre enes accions socials que se meten en practica a trauès deth discors. Lupicínio Íñiguez (2006), en tot citar Martín Rojo e Whittaker (1998), indique qu'era anàlisi crítica deth discors ei considerada coma ua practica tridimensionau:

La práctica analítica opera, simultáneamente, con tres dimensiones: a) el discurso en tanto que texto (el resultado oral o escrito de una producción discursiva), b) el discurso como práctica discursiva enmarcada en una situación social concreta y c) el discurso como un ejemplo de práctica social, que no sólo expresa o refleja identidades, prácticas, relaciones, sino que las constituye y conforma.

Daniel Cassany constata que “cada comunitat, cada àmbit i cada institució usen el discurs d'una manera particular, segons la identitat i la història. Les finalitats amb les que s'usen són pròpies, irrepetibles”. Ath delà, aquest autor, en sòn libre *Rere les Línies* (2006), prepausa 22 tècniques entà analizar eth discors, acorropades en 3 grups, e que son es que s'an aplicat, en grana mesura, entà analizar es dades d'aguest estudi:

- **Eth mon der autor:** identificar era intencion, cercar tralhes dera subjectivitat, “retratar” er autor, determinar eth sòn posicionament, detectar aquerò qu'ei amagat, etc.
- **Eth genre discorsiu:** identificar eth genre (notícia, blòc, cita, etc.), enumerar es “rivaus”, listar e analizar es votz, verificar era soliditat e validesa deth discors, cercar es mots amagadi, analizar era ierarquia informativa, etc.
- **Es interpretacions:** definir es intencions, quina ei era ombra deth lector, a qui se dirigís eth tèxte, es fragments controvertidi, es punts d'acòrd e desacòrd, etc.

Era Anàlisi Crítica deth Discors non a ues tècniques d'anàlisi determinades e acceptades coma referent. Non i a, entà didé'c de bèra manèra, un esquèma concret a seguir entà realizar aquest tipe d'anàlisi. Per açò, era utilizacion des 22 tècniques exposades per Daniel Cassany s'a completat damb d'aves prepauses referents ar anàlisi deth discors (Calsamiglia, H., Tusón, A., 2007), era anàlisi deth discors mediatic

(Saéz, A., 1999) e era analisi de contengut (Bardin, L., 2002). Aguesta darrèra, era analisi deth contengut, estúdie era frequéncia d'aparicion de cèrtes variables en tèxte. Er estudi d'aguestes frequéncias per si solet serie insufisent entar estudi des discorsi sus era identitat aranesa, mès òc que mos servís entà detectar era preséncia o abséncia d'idees e concèptes enes materiaus analisadi. Aguest hèt mos permeterà realizar ua analisi mès exhaustiva des tèmes mès recurrenti.

Mès, en Internet, eth discors ja non se compause sonque de letres: tanben a fòtos, video, audio, reproduccion visuau, etc. En un estudi a on es dades s'extrèn deth Hilat non se pòt obviar era part visuau. Sense anar mès luenh, es imatges jòguen un ròtle important ena gestion dera autenticitat. Per açò calerà recórrer a:

[...] l'antropologia visual, que té com a propòsit l'estudi de la significació cultural i dels usos socials de la imatge, entesa com a objecte d'estudi. És a dir, observa la imatge com a un producte de l'ésser humà rellevant per a la comprensió de la vida en societat (...) Es pretén determinar quines són les interaccions que s'estableixen entre els individus i les imatges, com aquestes mediatitzen les relacions socials i, finalment, quin és el vincle entre les imatges i l'univers simbòlic del col·lectiu que les ha creades (Canals, R. Cardús, L. Orobít, G, 2008).

Entà hèr era analisi des donades visuau s'an tengut en compde es indicacions d'Araceli Serrano (2008:250): "Las imágenes pueden ser abordadas como *textos*, o como componentes de textos, que en sus relaciones con otros textos conforman discursos que, a su vez, en sus relaciones estructuradas constituyen *sistemas de discursos*". Mès cau tier en compde qu'eth lenguatge des imatges ei, sustot, simbolic, metaforic, e implique un nivèu naut d'ambivaléncia e de possibles interpretacions. Ath madeish viatge, e paradoxauments, en tot méter forma e materializar d'ua manèra concrèta es idees, es imatges limiten eth ventalh de possibilitats d'interpretacion, en tot prepausar referents concrèts. Atau donc, entà analizar es imatges cau èster conscient de que son representacions mès o mens desformades de realitats dièrses, realizades des de posicions e intencionalitats diferentes. Segons Serrano (2008:255),

[...] es necesario considerar con detenimiento las imágenes, pero también abordar el medio en el que se instalan, el contexto sociohistórico en el que se ubican, las formas de mirada que fomentan, el contexto social del visionado, las maneras de interpretar de los espectadores, los objetivos del visionado, la intencionalidad de quien patrocina, produce o crea las imágenes, así como la manera de mirar del mismo investigador (incorporando, de esta manera, la reflexividad en el análisis).

Maugrat qu'eth tipe d'observacion que s'a realizat ei, en grana mesura, indirècta, ja qu'era recèrca se base ena observacion documentau, non se pòt desbrembar qu'un des metòdes utilizadi entara recèrca sus era activitat des usatgèrs en Hilat ei era etnografia e era observacion en tot participar. Non ei ua observacion en tot participar fisica, mès qu'ei virtuau. Aguest hèt se produsís, sustot, en estudi des discorsi presents enes grops de hilats sociaus. Ei a dèder: "el investigador participa o es parte del propio objeto de estudio, utiliza los mismos recursos que los sujetos a los que sigue, participa en los mismos entornos sociotécnicos, está inmerso en las mismas prácticas que investiga (...). Para acceder al campo es necesario participar en él" (Ardèvol E. y Gómez, E. 2009). En tot seguir era metodologia prepausada per Ardèvol (2005), er objècte d'estudi serà un objècte teoríc (en aquest cas, era identitat aranesa), entath quau definim ua unitat d'analisi (eth ciberespaci) e cercam ues unitats d'observacion empirica (es grops, webs, blòcs, e notícies d'internet que volem analizar).

Ath delà, cau tier en compde qu'era estructuracion deth tèxte a trauès d'Internet ei diferenta que s'analisa un tèxte escrit en supòrt papèr. Es diferenti ligams que daurim

impliquen un compromís actiu damb era exploracion e era interaccion. Depen de quini daurim, quini escuelhem, eth resultat deth tèxte pòt èster fòrça diferent (Bijker, citat per Hine, C., 2004)

Totes aquestes donades e discorsi, totes aquestes metodologies, les cau cèrner mejançant era analisi etnografica. “El text i la imatge adquireixen significat etnogràfic (i social) quan tenim en compte les circumstàncies especials de producció i consum, el context social on cal situar-los” (Hine, 2004). Açò tanben signifie que qu'un des rèptes dera etnografia virtuuau consistís en examinar com se configuren es limits e es connexions entre aquerò virtuuau e aquerò reau, en tot tier en compde qu'aquest tipe d'etnografia ei, inevitablement, parciau. Segons Hine, se tracte de combinar eth detalh e era atencion qu'era analisi deth discors pòt auer sus es interaccions en Internet damb era comprenença etnografica deth contèxte a on aquest discors s'interprète.

3.4. Exemple d'analisi de dades

En aquest apartat se vò mostrar un exemple de coma s'a realizat era analisi des discorsi (e imatges) que s'a utilizat entà hèr aquest estudi. S'a escuelhut un reportatge de Vilaweb TV nomenat **L'Aran exigeix respecte** que se realizèc en plea polemica pera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries.

<http://www.vilaweb.tv/?video=6041>

Era transcripcion sencera d'aquest reportatge ei era següent (s'an transcrit es intervencions sense esmenes ortografiques):

1	VEU EN OFF
El projecte de llei de vegueries aprovat pel govern català ha tornat a fer aflorar la qüestió de les relacions entre Catalunya i l'Aran. En aquest vídeo en parlen les principals veus polítiques i socials de la Vall.	
2	FRANCESC XAVIER BOYA -Sindic d'Aran (Unitat d'Aran)
Aran ei un pòble, a ues institucions, a ua lengua, a ua cultura e a ua voluntat d'èster. E açò son es motius pes quaus aquest territòri ei diferent e aquest territòri a d'èster respectat coma un territòri que non pòt èster laguens deth sac dera rèsta de comarques catalanes.	
3	VEU EN OFF
Així de clar s'expressa el cap del govern de l'Aran, l'únic territori d'Occitània que administrativament pertany a Catalunya. L'Aran, una vall històricament molt aïllada, especialment pel sud a causa de l'orografia, veu en l'aprovació del Projecte de llei de vegueries, que inclou l'Aran a la vegueria de l'Alt Pirineu amb 5 comarques més, una amenaça per la seva singularitat i per la llei d'Aran del 1991. Una llei vigent que precisament ara és pendent de reformar-se al Parlament de Catalunya. Tot plegat ha tornat a posar sobre la taula les relacions entre l'Aran i Catalunya.	
4	FRANCESC XAVIER BOYA
Catalonha non a d'èster un territòri que còpie o que quèigue enes... diguem-ne tòpics que a comès França o que a comès Espanha a patir d'ues distribucions o organitzacions territoriaus que son totaument piramidaus e ademès, quadriculades, diguem-ne.	
5	CARLOS BARRERA - Ex-Sindic d'Aran (Convergència Aranesa)
En aquesti moments i a 3 leis qu'afècten dirèctaments ara realitat d'Aran: era ua ei era prepausa deth govèrn dera division territorial, e i a dus mandats estatutaris que son era Lei der Aranés e era Lei de Regim Especiau dera Val d'Aran. Se ja s'auesse debatut era Lei de Regim Especiau dera Val d'Aran, ja non tocarie ara parlar de vegueries perque aurie quedat clar qu'Aran ei un territòri singular laguens de Catalonha e que per	

	lo tant non se mos pòt incorporar a cap d'ordenacion territorial, encara que sigue administrativa pròpia de Catalonha, que non siguésqem nosati madeishi.
6	PAU PERDICES - Baile de Vielha (Convergència Aranesa)
	Nosati, (?) deth conselh d'Aran, e jo coma representant tanben de Convergència Democratica Aranesa, e defensam, auem defensat e defensaram que tà reconéisher era realitat dera Val d'Aran lo prumèr ei que non cau includir-la, tal coma ditz era Lei d'Aran, en cap de division administrativa dera pròpia Catalonha.
7	CARLOS BARRERA
	Era incongruècia ei total e absoluta e non i a res a hèr. Voi díder... auem lengua pròpia, auem un gòvern propi, en canvi resulte que non se mos vò díder a on ubicam eth territòri d'aquera existéncia dera lengua e deth gòvern propi. Bueno, pos aguesta ei era defensa que mos cau hèr e açò ei lo que cau explicar en Parlament de Catalonha, as sòns politics e as ciutadans de Catalonha tà veir se d'un viatge entenen que laguens de Catalonha i a un ens diferenciau clar e absolut qu'ei Aran.
8	VEU EN OFF
	El sentiment occitanista ha crescut aquests darrers anys a l'Aran, com en tota Occitània, però l'Aran, amb tant sols 10.000 habitants, molts dels quals són nouvinguts, i amb el turisme com a motor econòmic, és l'únic territòri occità on la llengua és totalment oficial i s'ensenya amb normalitat a l'escola..
9	FREDERIC VERGÈS - Mestre
	Jo, personauments, substància sò aranés e, per tant, sò occitan. Qualificatiu, que mèrque qualitat, ad aguesta substància se li pòt dar diferents qualitats... Alavetz, poderie èster senter-me catalan, senter-me espanhòl, senter-me europèu e senter-me deth mon, mès era substància ei aranés occitan.
10	FRANCESC XAVIER BOYA
	Ei molt important que Catalonha tracte ara Val d'Aran com vò qu'ada era la tracten era rèsta d'institucions, especialment er Estat pero tanben com vò èster tractada en contèxte europèu. Darrèr d'Aran i a 13 milions de personas, i a tota Occitània, e en aquest moment eth debat a traspasat es termièras geografiques e politiques e per tant creigui que de com Catalonha tracte Aran, guanharà respècte e guanharà reconeishement dehòra de lo que son, torni a díder, es frontèras administratives e politiques.
11	JEP MONTOYA - President der Institut d'Estudi Aranesi
	Es aranesi tanben auem, coma es catalans, ua consciéncia de que nosati èm aquerò, èm aranesi. Perteneishem a ua cultura diferenta, ua cultura occitana, e èm laguens d'aqueth contèxte, d'aquera lengua, d'aquera forma de compréner era vida e d'interpretar-la, e volem pactar, e volem èster-i damb Catalonha, dera man.
12	FREDERIC VERGÈS
	Que sigue er unenc lòc, parçan, laguens d'Occitània en qu'era lengua ei mès viua... Açò ac diguí un viatge a ua television francesa... me demanèren se perquè... jo contestè açò: de non auer estat francesi. Alavetz, açò serie ua causa. S'auéssem estat laguens der Estat francés seriem coma tota era rèsta d'Occitània, tristament. E açò ei, tà jo, ua causa trista que Catalonha, un pòble que tanben s'a vist e se ve en ua situacion d'acornement e a viatges de desconeishement, qu'age un percentatge plan naut dera sua poblacion que desconeishe era realitat deth nòste Aran".
13	CARLOS BARRERA
	Per lo tant, tot aquest esperit de liderar e de responsabilitat ara, d'èster eth cap der iceberg de lo que a estat tot un gran territòri de cultura occitana qu'en França practicaments non queden ne es brases, tanben mos a portat, en aguesti moments, fòrça mès responsabilitat, e aquera responsabilitat tanben mos pòrte a qu'exigim un major reconeishement per part de Catalonha dera nòsta realitat. Per lo tant, auem estat tostemp immersi en aguesta luta de supervivença e en aguesti moments veiguem que, quan mès comprensió i aurie d'auer per aguesta luta de supervivença, ei quan mès se mos està agredint peth tèma territorial per aguesta prepausa dera lei de vegueries...

14	VEU EN OFF
En aquesta conferència feta la setmana passada a Betren i adreçada a la societat civil aranesa, el Síndic, que és diputat al parlament pel partit socialista, es va comprometre a no votar la llei, desobeint així la disciplina del PSC.	
15	FRANCESC XAVIER BOYA
(...) E jo non votarè era lei, e prengui eth compromís public aci e aué. Per lo tant, aguest ei eth nòste compromís...	
16	VEU EN OFF
De fet, Unitat d'Aran, el partit que governa a l'Aran i que fa de mirall dels socialistes a la vall des del 1990 perquè el PSC no hi té estructura, condiciona la continuïtat del pacte a la modificació de la llei.	
17	FRANCESC XAVIER BOYA
(...) Se no se modifique era lei, nosati acabaram eth pacte, era aliança qu'auem damb eth partit socialista...	
18	ARTURO CALBETÓ - President Unitat d'Aran
Creigui qu'eth partit socialista de Catalonha, en aguest cas non a estat pro sensible, non mos a consultat, e demori que pogue rectificar era sua posicion, en tramit de comission de discussion en comision dera lei e sustot en tramit parlamentari.	
19	VEU EN OFF
Algunes veus han atribuït la inclusió de l'Aran a la vegueria de l'Alt Pirineu al fet que si l'Aran fos vegueria l'hi tocarien molt probablement 2 o 3 diputats al parlament i també seria una circumscripció electoral de les eleccions espanyoles. Tot això, per només 5 o 6 mil votants. Un argument que pels aranesos no té sentit.	
20	PAU PERDICES
Compde més era voluntat politica, era voluntat d'un pòble coma eth catalan d'èster sensible damb era realitat aranesa, d'auer era lengua aranesa coma pròpia, deth significat d'ua val que s'a mantengut, que non eth nombre de diputats que i age.	
21	CARLOS BARRERA
Lo que nosati pensam e veiguem ei de qu'er Estat espanhòu està aguardant damb unghes, ara defensiva, absolutament qualsevol capacitat. S'a vist damb es consultes populars, se veiguen en Euskadi damb eth plan Ibarretxe. O sigue, auem es exemples clars de que ei lo que pense eth nacionalisme espanhòu, Espanha-estado, damb relacion a toti aguesti moviments de fòrça més identitat. D'identitat e evidentaments territorial e legitima, voi díder que cadun pòt auer es sòns sentiments ath nivèu que li agrade, ath nivèu dera sua consciència e dera sua estima. Per lo tant, eh, eth plantejar açò coma ua estratègia de que tant eth president Montilla com Zapatero plantegen qu'ei lo que passarie o que passarie damb era ipòtesi de qu'açò arribésse ad aguesta situacion e qu'aguesti dus senhors deuen pensant víuer de (?)... Nosati ne mos ac plantejam.	
22	FRANCESC XAVIER BOYA
Catalonha pòt èster un territòri que perfèctaments se distribuísque des deth punt de vista territorial, diguem-ne damb 7 vegueries o 8 vegueries, e un territòri claraments diferenciat, pera sua lengua, pera sua cultura, ara que non se le pòden aplicar es madeishi crèteris qu'an d'alti territòris de cultura catalana. Açò ei lo que a de hèr Catalonha, interpretar era realitat deth territòri damb toti es matisi e totes es diferències qu'eth territòri acuelh. E creigui qu'açò ei lo que non s'a sabut hèr, ne des dera Catalonha nacionalista ne des dera Catalonha racionalista que molts còps vò quadricular eth territòri, quadricular eth país damb ua vision qu'ei estrictaments metropolitana.	
23	CARLOS BARRERA
Jamès ua marca, ne ua justificacion de descentralizacion administrativa terrèstre, deth territòri de Catalonha, a de comportar era aniquilacion d'ua identitat, o sigue, per dessús de tot i a era istòria, era lengua, era cultura, era realitat territorial que a d'èster per dessús de qualsevol justificacion administrativa de descentralizacion o d'aglutinacion o	

de lo que eri le volguen díder.	
24	VEU EN OFF
Finalment hem preguntat als representants de la societat aranesa què demanarien als catalans.	
25	JEP MONTOYA
Respècte, consciéncia e generositat	
26	FREDERIC VERGÉS
Aquerò qu'eri madeishi demanen a nivèu der Estat espanhòu... atau de simple!	
27	ANGELINA CASES - Presidenta Fundacion Museu Etnològic dera Val d'Aran
Que venguessen tà conéisher era Val d'Aran e dempús, qualsevol causa que les demanèssim serie molt mès fàcil d'arténher. Pensi que tot se base ena coneishença. Quan tu coneishes bèra causa, ei molt mès facil parlar, dialogar e arténher, aconseguir o aportar o non aportar. Jo pensi que tot se base en coneishment des persones.	
28	FRANCESC XAVIER BOYA
Aran a agut istoricaments un pacte damb Catalonha, aquest pacte ei eth que volem preservar... Nosati mos sentim tanben activistes dera causa catalana, ac auem votat en plen deth Conselh Generau d'Aran e, lo que volem, ei que Catalonha mos tracte reciprocament e, per tant, qu'amassa podéssim reclamar en Madrid, tant er estatus que mereish Catalonha respècte er Estat, coma er estatus que mereish Aran laguens de Catalonha.	
29	JEP MONTOYA
Guarda, serè mès fòrt e mès contondent se cau. Jo siguí ena ponéncia de redaccion der Estatut pera part aranesa. Nosati partíem dera base qu'er Estatut de Catalonha s'auie de díder Estatut de Catalonha e d'Aran, perque a fin de compdes son dus païsi, dus pòbles, dues cultures, damb un destin comun, amassa, pero diferenti. S'es catalans son capaci de compréner açò, creigui qu'èm ath cap deth carrèr e tot ei d'ua facilitat totau.	
30	CARLOS BARRERA
Eth reconeishment clar e nítid dera realitat d'ua identitat territorial singular laguens de Catalonha qu'ei Aran, arren mès. Sonque açò.	
31	FREDERIC VERGÉS
Simplaments un mutuau respècte... tu ès com ès, e jo sò com sò. Tot dit.	

Entà hèr era analisi s'an seguit, majoritàriaments, es tecnicas prepausades per Daniel Cassany (2006). Com que presentar ací era analisi complèta de tot eth reportatge serie fòrça vasta, s'an escuelhut diuèrses intervencions: Votz en Off (qu'a part de narrar e hèr de hiu conductor entre es diuèrsi discorsi, represente a Vilaweb), es intervencions de Carlos Barrera (ex-sindic e president de Convergència Democratica Aranesa), coma exemple de discors politic, e es de Frederic Vergés, coma representant deth mon culturau. De totes manèras, bères ues des intervencions d'aquest reportatge apareishen posterioraments, ena presentacion de resultats, entà exemplificar-les.

En tot seguir es indicacions d'Araceli Serrano (2008), es imatges pòden èster tractades coma tèxtes e, en tot tractar-se d'un reportatge televisiu, imatges e discorsi son estretament junhudi, en aquesta analisi tanben s'i includissen bères imatges (en tot tier en compde qu'ací son estatiques e en reportatge dinamiques).

VOTZ EN OFF	
INTERVENCIIONS	1-3-8-14-16-19-24
IMATGES	
ETH MON DER AUTOR	
Identificar era intencion	<p>Informar sus es motius que dan es aranesi entà refusar eth Projècte de Lei de Vegueries e es relacions existents entre Catalonha e Aran.</p> <p>Imatges: mostrar aquerò de diferent qu'a Aran?</p>
Estrénher es connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Situacion: Val d'Aran, 2010, a darrèrs de hereuèr de 2010, en plea polemica pera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries. • Explicacion des hèts des d'un punt d'enguarda catalan. Açò se hè evident ena darrèra intervencion: "Què demanarien als catalans?" • Referéncias ar espaci: Aran en relacion damb Catalonha e Occitània. Imatges: nhèu e montanhes nautes coma elements que propiciauen er isolament d'Aran. • Referéncias ath temps: istoricaments vs ara, darrèri ans, era darrèra setmana. • Referéncias as interlocutors: personificacion d'Aran (L'Aran (...) veu en l'aprovació...), se referís as aranesi ena tresau persona (en parlen les principals veus...).
Retratar er autor	<p>En reportatge non cònste eth nòm deth sòn autor. Se supause qu'a estat supervisat pera direccion de Vilaweb. Qui i a darrèr de</p>

	<p>Vilaweb? Era següenta informacion, extrèta der estudi de Núria Almiron <i>Pluralismo en Internet: el caso de los diarios digitales españoles de información digital sin referente impreso</i> mos pòt èster util.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">5. VILAWEB (PARTAL, MARESMÀ I ASSOCIATS, S.L.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> <p>www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno</p> </td> </tr> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">Accionistas/Inversores más significativos</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Vinculos destacados</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">Staff directivo</td> </tr> <tr> <td>Vicent Partal y Assumpció Maresma</td> <td>Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i>. Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i></td> <td>Dir.: Vicent Partal</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> <p>Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;"> <p>FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil</p> </td> </tr> </table> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p><i>Vilaweb</i> es el diario digital más leído en catalán. Los editoriales de su director, Vicent Partal, no son diarios ni regulares sino esporádicos, pero manifiestan explícitamente, según puede leerse en ellas, la ideología de pensamiento del medio. Sus principales rasgos son la defensa de los temas directamente relacionados con la identidad catalana y con la plurinacionalidad del Estado español, la crítica dura contra el Partido Popular y la defensa de los intereses de Cataluña en el ámbito nacional e internacional.</p> </div> <p>En ua d'aguestes editoriaus (08/02/2010), escrita en occitan, Vicent Partal se mòstre en favor deth dret qu'an es aranesi a decidir se vòlen apertier o non a Catalonha e en quines condicions.</p>	<p>www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno</p>			Accionistas/Inversores más significativos	Vinculos destacados	Staff directivo	Vicent Partal y Assumpció Maresma	Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i> . Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i>	Dir.: Vicent Partal	<p>Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros</p>			<p>FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil</p>		
<p>www.vilaweb.com Fecha de registro del dominio: abril 1996 Slogan: Ninguno</p>																
Accionistas/Inversores más significativos	Vinculos destacados	Staff directivo														
Vicent Partal y Assumpció Maresma	Vicent Partal es colaborador de Catalunya Ràdio i <i>El Punt</i> . Vilaweb es socio de referencia del periódico catalán <i>El Punt</i>	Dir.: Vicent Partal														
<p>Administrador único: Vicent Partal Montesinos Beneficios del ejercicio 2004 de la empresa editora: 13.688,67 euros</p>																
<p>FUENTE: Network Solutions, información corporativa en página web y registro mercantil</p>																
Idiolècte	Catalan centrau															
Cercar es tralhes de subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Modalitat enonciativa: afirmacions. • Adjectius subjectius: aïllada, únic, ... • Advèrbis de manèra: "la llengua és totalment oficial", "tant sols 10.000 habitants", "només 5 o 6 mil votants", "històricament molt aïllada", ... • Vèrbs <i>dicendi</i>: "l'Aran exigeix respecte", "desobeint així la disciplina..." • Substantius valoratius: amenaça, normalitat, . • Usatges metafòrics: "fa de mirall dels socialistes..." • Imatges: fòrça imatges mòstren simbèus occitans. 															
Detectar posicionaments	<p>Es personas qu'apareishen en aquest reportatge, ei a díder, es opinions qu'an cèrt resson, dèishen entreveir eth posicionament deth sòn realizador e de Vilaweb en generau. Es personas qu'apareishen en reportatge son unicaments de dus partits politics (o ideologicament semblants as sòns plantejaments politics): Unitat d'Aran e Convergència Democratica Aranesa. Non i an cabuda votz de d'auti partits o que non parlen er aranés, ne tanpòc es opinions dera gent "deth carrèr".</p>															
Descorbir çò qu'ei amagat e	<ul style="list-style-type: none"> • Aran, part d'Occitània (reconeishença), mès apertenenta administrativament a Catalonha. • Dus còps se mencione qu'en Aran sonque i viuen pògui milèrs 															

<p>“Mapa socioculturau”</p>	<p>de persones (se quèstionen es reivindicacions araneses pr'amor qu'afècten a pòca poblacion?)</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Nouvinguts”: a qui hè referéncia? As catalans, as espanhòus, as estrangèrs (comunitaris o extracomunitaris). I a ua voluntat d'igualar toti es immigrants mès non s'especifica a qui se referís. • Non mencione que, maugrat qu'er aranés ei oficiu e s'ensenhe damb “normalitat” ena escòla, non ei era lengua mès emplegada abituauments pes abitants d'Aran. • Isolament istoric dera Val: ei cèrt mès non pas mès que d'auetes vals pirenenques. Era orografia non empèdie pas es contactes economics ne culturaus damb d'auetes regions. En aquest cas es imatges que se mòstren son de montanhes nautas, nheuades. • Se remèrque era aliança entre Unitat d'Aran (UA) e eth PSC. UA e Convergència Democràtica Aranesa considerades miralhs de partits catalans (PSC e CIU). • “El projecte de llei de vegueries ha tornat a fer aflorar la quèstió de...”. Qué se vò díder damb aquesta expression? Se referís a bèth hèt concrèt? Vò dar a comprèner qu'es relacions Catalonha – Aran sòlen èster tostemp “tibants”? • Imatges: Quan se ditz qu'Aran ei er unic territòri occitan a on era lengua ei oficiu, se mòstre ua imatge damb pannèus indicatius escrits en aranés, mès en cap moment se mòstren es centenats de pannèus que i a escrits en d'auetes lengües (catalan o castelhan). Se vòlen remarcar es simbèus occitans, com era imatge deth monument de Lengua Viua plaçat deuant deth Conselh Generau d'Aran, ua escultura de pèira damb eth relèu d'ua crotz occitana.
<p>ETH GÈRE DISCORSIU</p>	
<p>Genre</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de television online. • Ei impersonau, presentat ena tresau persona, e non mòstre es opinions personaus de qui a realizat eth reportatge (aumens de forma). • Ei adreçat as ciutadans de Catalonha? En principi semblarie que òc, perque çò que s'i explique ja ei coneishut pera majoria d'aranesi. Mès eth hèt que totes es opinions exprimides siguen en aranés, sense traduccion (ne damb sostítols) pòt dar a comprèner qu'indirèctaments va dirigit as madeishi aranesi o as catalans que ja coneishen era realitat aranesa. Se mès non, bèri possibles receptors catalans poderien deishar de veir eth reportatge s'an dificultats entà comprèner er aranés. • Enes diferents intervencions, totes de personatges pro coneishudi pes aranesi, sonque se pòden veir e sènter es responses. Non sabem quina siguec era question exacta que se prepausèc en aqueth moment. Descontextualizacion pregunta - resposta e possibilitats de manipulacion.
<p>“Rivaus”</p>	<p>Politics qu'an aprovat eth Projècte de Lei de Vegueries, ciutadans catalans que non comprenen perqué Aran demane demorar dehòra dera vegueria deth Naut Pirenèu, partits politics espanhòus,...</p>
<p>Votz</p>	<p>Com ja s'a mencionat, s'a dat cabuda as votz qu'an parlat en contra d'includir Aran ena vegueria deth Naut Pirenèu, es que conviegan entà mostrar unanimitat d'opinions. Es oposades o qu'aurien estat critiques damb eth plantejament exposat, s'an</p>

	deishat dehòra deth reportatge, s'an desbrenbat.
Analisi votz incorporades	Es uniques intervencions que se comenten son es deth Sindic d'Aran, Sr. Paco Boya, en un estil indirècte.
Liéger es nòms pròpis	<ul style="list-style-type: none"> • Catalunya / Aran/ Occitània / Unitat d'Aran / PSC / Alt Pirineu • Se mencione <i>Aran</i> e non pas <i>la Vall d'Aran</i> o era <i>Val d'Aran</i>. Demòstre un apropament as postulats nacionalistes aranesi. • Occitània: coma tau, Occitània non a existit jamès. S'intuís ua cèrta ideologia panoccitanista. • Imatges: Podem veir era bastissa dera sedença deth govèrn aranes, eth Conselh Generau d'Aran, encara qu'en un dusau plan (eth prumèr plan l'aucepe ua escultura damb era crotz occitana).
Verificar era soliditat e era fòrça deth discors	<ul style="list-style-type: none"> • S'afirme qu'eth sentiment occitanista a creishut darrèraments en Aran (e en tota Occitània), mès non s'explique en qué se fundamente aquesta afirmacion. • Imatges: coma complement ara afirmacion anteriora, se mòstre ua matricula d'un coche damb un adesiú d'Aran ath costat.
Analisar era ierarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centraus, importantes: Relacions Catalonha-Aran, opinions deth Sindic e relacion UA/PSC, Occitània e sentiment occitanista,... • Imatges destacades: fòrça bandèras, sustot era d'Aran, qu'ei presenta en totes es intervencions de politics, mès tanben era imatge dera bandèra aranesa deuant dera espanhòla e dera catalana, montanhes e païsatges nheuadi, glèises (?). • Dades marginaus, damb pòca importància: eth Projècte de Lei de Vegueries, qu'ei era desencusa entà parlar dera singularitat aranesa; es nauvenguts e eth papèr deth torisme, era possibilitat qu'Aran age ua vegueria pròpia, ...

CARLOS BARRERA	
INTERVENCIONS	5-7-13-21-23-30
IMATGE	
ETH MON DER AUTOR	
Identificar era intencion	Argumentar e convèncer as receptors qu'Aran non pòt èster laguens dera vegueria deth Naut Pirenèu
Estrénher es connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Es punts basics des sòns discorsi son: era cobertura legau que justifique era singularitat deth territòri aranes, era incongruència d'auer ua lengua pròpia e un govèrn pròpi, mès non poder decidir a nivèu territorial, era responsabilitat peth hèt d'èster eth cap visible d'Occitània e era pòca reconeishença per part de Catalonha (e Espanha) dera singularitat d'Aran. • Referéncias ar espaci: "Aran territòri singular laguens de

	<p>Catalonha.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Referéncias ath temps: en aguesti moments, ara, a estat, auem estat, jamès vs tostemps. Se pòt veir ua contraposicion entre ara e abans, jamès e tostemp. • Referéncias as interlocutors: Discorsi en prumèra persona deth plurau (nosati), se sent legitimat entà parlar en nòm des aranesi. Es catalans e espanhòus son es auti (tresau persona).
Retratar er autor	<ul style="list-style-type: none"> • Wikipèdia: <p>“Carlos Barrera Sánchez (Viella, Vall d'Aran, desembre de 1950) fou Síndic d'Aran del 7 de juny de 1995 al 18 de juny del 2007. Cap als anys seixanta va marxar amb la seva família a Barcelona, on va estudiar mestria industrial. Treballà a FECSA i el 1972 va tornar a la Vall d'Aran. Durant la transició formà part de l'associació veïnal Es Tersús i d'Unitat d'Aran, amb la qual es presentà a les eleccions municipals del 1979 i ocupà una regidoria a l'ajuntament de Vielha. Però quan aquesta va a passar a formar part del Partit dels Socialistes de Catalunya va abandonar la política fins el 1995. Aleshores es presentà al càrrec de Síndic d'Aran per Convergència Democratica Aranesa i fou escollit”.</p> • Actuauments ei eth president de Convergència Democratica Aranesa – Partit Nacionaliste Aranés, cap dera oposicion en Conselh Generau d'Aran.
Idiolècte	Aranés damb fòrça catalanimes
Cercar es tralhes de subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Modalitat enonciativa: afirmacions fòrça contundentes. • Adjectius subjectius: “i a un ens diferenciau clar e absolut”, “eth reconeishment clar e nítid”, gran, legitima, singular. • Advèrbis de manèra: dirèctaments, evidentaments, absolutament, fòrça mès, se d'un viatge, per dessús de tot, ara defensiva, arren mès, sonque açò. • Vèrbs <i>dicendi</i>: incorporar, liderar, exigim, immersi, se mos està agredint, ... • Substantius valoratius: incongruència, defensa, ens diferenciau, responsabilitat, cap der iceberg, luta de supervivença, consciència, estima, estratègia, aniquilacion, ... • Usatges metaforics: “se mos està aguardant damb ungles” • Un shinhau d'ironia: Què demanaria als catalans?: “Eth reconeishment clar e nítid dera realitat d'ua identitat territorial singular laguens de Catalonha qu'ei Aran, arren mès. Sonque açò”. Non ei cap pòca causa. • Imatge: Preséncia dera bandèra aranesa en un lòc preminent. Tanben pòrte ua insígnia aranesa ena solapa dera giqueta.
Detectar posicionaments	Posicionament contondent deuant “es auti”. Critica a catalans, espanhòus e francesi. Cerque era legitimacion legau deth sòn posicionament. Es mots qu'utilize mòstren afrontament e ua cèrta imposicion (autoritarisme) dera sua vision des hèts. A nivèu discorsiu, dèishe pòc marge entà ua possible negociacion o dialòg. Defensa clara deth territòri, per dessús dera cultura o dera lengua.
Descorbir çò qu'ei amagat e “Mapa	<ul style="list-style-type: none"> • Fòrta oposicion ar includiment dera Val d'Aran laguens d'ua vegueria mès ne se mencione qu'Aran, en aguesti moments, ei laguens d'ua província, amassa damb d'aves comarques catalanes, e aguest hèt non empedis desvolopar es

socioculturau”	<p>competéncias qu'a assignades eth govèrn aranés.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pressupòse qu'es catalans non comprenen ne coneishen es particularitats dera Val d'Aran, coma s'es politics non ne siguessen consciènti. • Calerie verificar s'aguesta responsabilitat que s'autoadjudique coma cap der iceberg d'Occitània ei reau. Com veiram en apartat 4.3., non ei pas aguesta era vision que se'n a des dera alteritat. Ei ua responsabilitat mès simbòlica que non pas reau? Eth discors sage de generar un sentiment de culpabilitat ar "aute". • Lengua e cultura coma "desencuses" entà deféner eth territòri. • Exageracion en bèth mot e expression: "Jamès una marca (...) a de comportar era aniquilacion d'una identitat", coma s'eth solet hèt d'apertier a ua vegueria significuèsse era desaparicion dera cultura aranesa, dera sua lengua, dera sua istòria. Non se mencione que i a d'auti motius que poderien afeblir aguesta identitat aranesa. • Inconsisténcia deth discors: per ua part ditz qu'es politics catalans non comprenen que laguens de Catalonha i a ua entitat diferenciada, Aran. Per auta part, comentè que se s'auesse debatut era Lei de Regim Especiau dera Val d'Aran, ara non i aurie polemica, ja qu'aurie demorat clar qu'Aran ei un territòri singular laguens de Catalonha. Quan ditz açò, pressupòse qu'aguesta lei, en cas de debater-se, s'aprovarie en aguesti termes. Açò pòt voler díder donc, qu'es politics non ignòren es demandes araneses... • En cap moment se hè referéncia ath principau adversari politic: Unitat d'Aran. Açò pòt voler díder que s'ei d'acòrd damb es plantejaments d'aguesta formacion en aguesta polemica o que se vò dar ua imatge d'unitat de toti es aranesi? Tanben i a era possibilitat qu'es realizadors deth reportatge non agen incorporat fragments dera entrevista a on se exposèssen critiques d'aguest tipe. • Imatges: Vestís americana e carbata: distincion, poder, classa,... Ei seigut darrèr d'ua taula, segur d'eth madeish, dera posicion qu'aucupe.
EL GÈRE DISCORSIU	
Genre	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de television online. Fragments d'entrevista ena quau non figuren es qüestions concretes que se li hègen (cèrta descontextualizacion). • Es discorsi semblen mès adreçadi as aranesi (nosati) que non pas as catalans (eri), sustot pera sua contondéncia e pes critiques.
"Rivaus"	<p>Es discorsi son contra es catalans en generau e es sòns politics, contra eth nacionalisme espanhòu, contra es socialistes e, en mens mesura, contra er Estat francés. A nivèu simbòlic, contra un Projècte de Lei que, en tot integrar Aran laguens d'ua vegueria, retalhe es sues aspiracions de mès autogovèrn e autonomia.</p>
Liéger es nòms pròpis	<ul style="list-style-type: none"> • Catalunya / Aran/ Val d'Aran / Occitània / França / Estat espanyol / Euskadi / Lei de Regim Especiau / Lei der Aranés / Parlament de Catalunya / Ibarretxe / Montilla / Zapatero • Com ja s'a mencionat, cerque ua legitimitat ath sòn posicionament; referéncias as contraris (tant personas, coma institucions).

Cercar es mots emmascadari	<ul style="list-style-type: none"> • Comparasons e metafòres: “cap der iceberg”, “ gran territòri de cultura occitana qu’en França practicaments non queden ne es brases”, “er Estat espanhòu està aguardant damb unglas” • Exageracions: “luta de supervivença”, “jamès una marca (...) a de comportar era aniquilacion d’ua identitat”
Analisar era ierarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centraus, importants: Defensa deth territòri, “agression” e incomprenença per part de Catalonha e es catalans, legitimacion legau des demandes territoriaus, ... • Dades marginaus, damb pòca importància: eth papèr dera cultura ena polemica, vinculacion damb Occitània (emplegada coma argument entà justificar ua supausada responsabilitat envèrs aquest territòri o entitat).

FREDERIC VERGÉS	
INTERVENCIIONS	9-12-26-31
IMATGE	
ETH MON DER AUTOR	
Identificar era intencion	Hèr a compréner que signifie senter-se e èster aranés e denóncia deth desconèishement dera situacion aranesa per part des catalans.
Estrénher es connexions	<ul style="list-style-type: none"> • Es punts basics des sòns discorsi son: de senter-se aranés, Aran coma part d’Occitània a on era lengua ei mès viua, eth desconèishement que grana part dera poblacion catalana a dera “realitat” aranesa. • Referéncias ar espaci: que sigue eth solet lòc, parçan, laguens d’Occitània...; S’auèssèm estat laguens der Estat francés... • Referéncias ath temps: bères referéncias ath passat (S’auèssèm estat laguens der Estat francés...) entà restacàc damb eth present (que sigue er unenc lòc (...) en qu’era lengua ei mès viva...; s’a vist e se ve...) • Referéncias as interlocutors: Discorsi en prumèra persona deth singular entà exprimir sentiments personaus e en prumèra persona deth plurau (nosati). Es auti (eri) son es catalans (tresau persona deth plurau).
Retratar er autor	Frederic Vergés Bartau ei ua persona fòrça coneishuda en Aran, sustot pes sues aportacions ara cultura aranesa. Siguec fòrça ans deuant deth Centre de Normalizacion Lingüistica. Abans dera sua retrèta ère mèstre e, amassa damb d’auti educadors, inicièc era normalizacion der aranés enes ans 80, en tot introdusir-lo ena escòla, e en tot bastir aquerò que non existie: era codificacion der aranés. A escrit diuèrsi libres e a hèt traduccions ar aranés de diuèrses òbres. Tanben a rebut nombroses reconèishences

	peth sòn prètzhet educatiu e era sua dedicacion ara difusion e era coneishença der aranés. Bèri aranesi lo considèren eth Pompeu Fabra dera lengua aranesa.
Idiolècte	Aranés formau e corrècte, damb bèth occitanisme.
Cercar es tralhes de subjectivitat	<ul style="list-style-type: none"> • Adjectius subjectius: unic lòc, causa trista, mès viua, mutuau... • Advèrbis de manèra: personauments, tristament, a viatges, plan naut, simplaments, tot, ... • Vèrbs <i>dicendi</i>: demanar • Substantius valoratius: acornerament, desconeishement, respècte.
Detectar posicionaments	Considèra Aran coma part d'Occitània. Sentiment d'afraïrar-se damb Catalonha. Comparason relacion Catalonha-Espanha damb Aran-Catalonha. Reconeishença qu'era cultura aranesa, occitana, a perviscut mercés a apertier ar Estat espanhòu e Catalonha. Nacionalisme aranés e occitan.
Descorbir çò qu'ei amagat e "Mapa socioculturau"	<ul style="list-style-type: none"> • Aranés = occitan, coma se non se podessen separar aguesti dus concèptes. • Considèra qu'es catalans non respècten as aranesi. • Ditz qu'es aranesi demanen era madeisha causa qu'es catalans a nivèu der Estat espanhòu, en tot dar per sosentenudes quines son aguestes demandes. • Era imatge da ua sensacion de seriositat, mès tanben de simplicitat e modèstia pera manèra de vestir der entrevistat, coma se non auesse de demostrar es sòns arguments pera simplicitat e eth sens comun d'aguesti arguments.
ETH GENRE DISCORSIU	
Genre	<ul style="list-style-type: none"> • Reportatge de television online. Fragments d'entrevista ena quau non figuren es qüestions concrètes que se li hègen (cèrta descontextualizacion). • Es discorsi semblen adreçadi, sustot, a receptors catalans e occitans o persones interessades ena cultura occitana.
"Rivaus"	Catalans, espanhòus, francesi (Estat francés) e toti aqueri que non considèren qu'èster aranés ei parièr a èster occitan.
Analisi votz incorporades	Barrege estil dirècte e indirècte ara ora de citar ua situacion personau succedida pendent ua entrevista entà ua television (se cite eth madeish).
Liéger es nòms pròpis	Occitània / Catalonha / Estat francés / Aran / Estat espanhòu
Cercar es mots emmascaradi	<i>Substància</i> : Aquerò que i a de permanent en un èste, a qué son inerentes es qualitats, es estats e es activitats perceptibles. Part essenciau d'ua causa (Diccionari Manual de la Llengua Catalana – IEC).
Analisar era ierarquia informativa	<ul style="list-style-type: none"> • Dades destacades, centras, importants: identitat aranesa = occitana; besonh de respècte mutuau damb Catalonha. • Dades marginaus, damb pòga importància: situacion d'Occitània.

Enquia aciu era analisi corresponderie as dus prumèrs grops prepausadi per Cassany, eth mon der autor e eth genre discorsiu. Manque era tresau part, es interpretacions, que Cassany prepausa coma ua reflexion personau. Aguest grop de techniques dilhèu son es mens interessantes entà encarar era analisi des dades, mès pòden èster fòrça utils entà encuedar-se enquia quin punt era istòria personau o es coneishences deth receptor o lector des discorsi pòt influïr ena sua interpretacion personau. Un exercici fòrça recomanable.

INTERPRETACIONS (PERSONAUS)	
Definir es intencions	Era intencion ei investigar coma se bastissen e quini son es elements e tèmes principaus des discorsi identitaris aranesi, en tot préner coma punt de partida era polemica provocada pera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries.
Analisar era ombra deth receptor	M'a estranhat qu'eth reportatge siguesse en aranés, sense sostítols. Se presupòse qu'es receptors comprenen aguesta lengua, o que catalan e aranés son lengües fòrça semblantes. Es autors deth reportatge vòlen qu'es receptors comprenen es arrasons des reivindicacions araneses. Era sensacion ei qu'eth reportatge va dirigit a personas que ja coneishen era singularitat aranesa, aumens minimaments, o dilhèu, en bèri casi, as madeishi aranesi (autosatisfaccion?)
Acòrds e desacòrds	<ul style="list-style-type: none"> • Punts d'acòrd: Aran se diferèncie de Catalonha pera lengua e per auer ua cultura diferenta en bèri aspèctes; Segontes es leis en vigor, Aran non pòt èster includida laguens de cap de division administrativa ne territoriau sense era aprobacion des institucions araneses; Aran non ei coma era rèsta de comarques; D'acòrd damb es argumentacions de Jèp Montoya (11-25-29); França non a respectat era lengua occitana; Catalonha a d'interpretar eth territòri damb toti es matisi e diferències qu'acuelh; era coneishença dirècta dera "realitat" aranesa pòt hèr a melhorar era comprenença des demandes des aranesi e des sues particularitats culturaus. • Punts de desacòrd: Entà arreconéisher era realitat dera Val d'Aran era prumèra causa que cau hèr ei non includir-la en cap de division administrativa de Catalonha; Catalonha=Espanha; Ua termièra, un limit territoriau, per si solet, non anequelís ua identitat. • Punts dubtosi: Val istoricaments fòrça isolada; Aran= Occitània; A creishut eth sentiment occitanista; responsabilitat deuant Occitània; Catalonha vò quadrilhar eth país damb ua vision estrictaments metropolitana.
Imagina qu'ès...	... Ua persona que lèu non coneish era "singularitat" aranesa. En prumèr lòc, auria problèmes entà seguir eth reportatge, a on es entrevistes son en aranés. Non auria sabut clarament quines son aquestes diferències culturaus que se mencionen (dilhèu jamès non auria pensat qu'es aranesi non se sentessen comòdes laguens de Catalonha). Me senteria otrajada damb eth ton o era ironia de bères intervencions. Compreneria era voluntat des aranesi entà deféner es sòns drets, mès m'entristirie verificar qu'es aranesi non estimen Catalonha e la comparen e l'equiparen damb Espanha... En definitiva, me crearie un sentiment agredoç e de dobte. Me senteria incomòda?
En resum	Se da fòrça importància ara sobeiranetat territoriau. Era majoria d'intervencions son argumentacions que sagen de justificar aguesta sobeiranetat, a trauès d'arguments coma era lengua e era cultura pròpies o era comparason damb es relacions Catalonha-Espanha. Es intervencions des personas apertenentes ath mon culturau son mens conflictives, mès reflexives, damb arguments mès ben "trenadi". Es discorsi des politics son mès visceraus, mès marcants, "ataquen" mès a Catalonha e as

	catalans.
Meditar es reaccions	En tot tractar-se d'ua analisi deth discors, es reaccions s'encaminaràn a configurar, amassa damb tota era rèsta de materiau analisat, ues conclusions sus es discorsi identitaris des aranesi. Cau díder que bères ues des intervencions d'aguest reportatge les retrobaram mès tà deuant, pr'amor de justificar aquestes conclusions.

4. PRESENTACION DES RESULTATS

4.1. Discorsi sus era identitat aranesa

En aquest apartat veiram es diferenti discorsi sus era identitat aranesa, des dera optica des madeishi aranesi. Ei a díder, a trauès des sues reaccions, exprimides en Hilat, deuant dera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries, se vò extrèir quini son es trèits identitaris damb que se definissen e quines son es arrasons que les pòrten a demanar qu'Aran non s'includisque laguens dera vegueria deth Naut Pirenèu.

Entà amiar a tèrme aquest prètzhet, s'an escuelhut aportacions de diferenti genres e registres. Per exemple, a nivèu institucionau, s'an analisat es intervencions deth Sindic d'Aran, maxim representant politic dera societat aranesa, en diferenti encastres: ràdio, television, escrits enes diaris, intervencions en bloc personau, etc. Tanben s'an tengut en compte es opinions e plantejaments dera oposicion. Laguens eth genre jornalistic, s'an analisat quauques notícies dera premsa escrita, atau coma un parelh de reportatges emetudi en televisions locals, enes quaus se sage d'explicar era especificitat dera Val d'Aran. Es opinions d'aspècte mès personau e, en bèri casi, tanben mès visceraus, se pòden trobar enes aportacions enes blòcs, enes comentaris sus notícies apareishudes ena premsa digitau e enes intervencions enes grups de Facebook analisadi.

Cau remarcar que toti aquesti discorsi analisadi son exprimidi mejançant 3 lengües diferents: aranés, catalan e castelhan, es 3 lengües oficiaus ena Val d'Aran. Es messatges s'an deishat conforme se trobèren en miei originau, sense corregir es fautes, en tot respectar es virgules o er usatge des majuscules. En cas des transcripcions d'entrevistes de ràdio o de reportatges de TV, s'an mantengut, dera manèra mès fidèla possible, es incorreccions deth dirècte o es bastiments sintactics incorrèctes o es frases inacabades.

Er argument que mès utilizen es aranesi entà justificar que non an d'èster incluididi en cap de vegueria ei qu'an ues institucions, ua lengua e ua cultura pròpies. Ac auem vist ena intervencion num. 2 (Francés Boya, Sindic d'Aran) deth reportatge de Vilaweb analisat: "Aran ei un pòble, a ues institucions, a ua lengua, ua cultura e a ua voluntat d'èster".

A prumèr còp de uelh, era majoria de tèxtes der encastre territorial aranesi analisadi se mòstren d'acòrd damb aquest argument e, segons Lapresta (2004), aquest discors tanben ei çò que majoritàriaments dan es aranesi quan se les demane sus era sua identitat. Mès cau apregondir mès ena analisi d'aquesti discorsi, entà trobar d'alti elements que non se mencionen coma prioritari mès que, coma veiram, son importants ara ora de definir era identitat aranesa. Tanben ei important analizar es inferències, ei a díder, tot aquerò que non se nomena pr'amor que ja se da per suposat, o es omissions, ei a díder, tot aquerò que, conscienta o inconscientament non se ditz.

4.1.1. Era cultura

Era identitat culturau d'un grop social ei eth conjunt de valors, credences, tradicions, simbèus e manères de comportament que foncionen coma elements coesionadors, creadors d'un sentiment d'apertenença ath grop e que proporcionen un modèl entà interpretar era realitat e entà comprèner eth mon (Aguirre, A., 1997).

Com ja s'a dit, es aranesi mencionen era cultura coma un des sòns hèts diferenciaus. Mès, quini son es trèits culturaus qu'es aranesi considèren coma significatius?

Era responsa, en materiau analisat, ei ben pòga. Ena analisi des discorsi des grups de Facebook, sonque s'a trobat ua referéncia:

- “Gràcies senhor Flavià per auer-mos dat mès fòrces e motius entà cridar encara mès naut que non dançam sardanes, que dançam eth tricoter; que non minjam escudelha, que minjam òlha aranesa; que non parlam català, parlam aranés”. (Reaccion ath monològ de Carles Flavià en BTV. Grop de Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, febrer 2010)

Aguesta intervencion se hec dempús qu'er umorista Carles Flavià hesse un monològ en BTV a on hège comentaris pòc apropiadi sus es aranesi, en ton ironic. Intencionadaments o non, Carles Flavià demostraue damb es sues paraules pòca coneishença sus era realitat aranesa (eth contengut d'aguest monològ s'analisarà mès tà deuant). Es reaccions non se heren a demorar e ua d'eres siguec era creacion d'un grop en Facebook nomenat *Carles Flavià, persona non grata en Aran*. Aguest grop recebec un gran nombre d'adesions en pòques ores e es comentaris, majoritàriaments insults e retrèts pera sua ignorància, se multipliquèren. En tot senter-se menaçadi per er “aute”, damb un discors incisiu provenent dera alteritat, se creèc un sentiment d'apertenença de grop generat pera oposicion ad aquerò que considèren de d'auti, pera negacion deth discors der “aute”. De hèt, se aderiren mès personas ad aguest grop que non pas ath que se creèc en contra deth Projècte de Lei de Vegueries (*10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*). Cau remarcar, totun, qu'en aguest grop arrès aportèc ua explicacion de qué vò díder èster aranés, en qué consistís aguesta cultura pròpia, aguesta singularitat, aguest sentiment d'aranèsitat. Es integrants deth grop parlen de cultura aranesa sense explicar en qué consistís. Es elements que la conformen se dan per suposadi, maugrat que fòrça des integrants deth grop non son pas aranesi. Aguesti membres deth grop, non aranesi, maugrat èster d'acòrd damb es sues opinions, comprenen qué signifiec entàs aranesi, èster aranés?

Trobam bères explicacions sus era identitat culturau aranesa enes reportatges de Vilaweb TV e Infòc de BTV (hereuèr 2010). Es mès destacades serien es de Jèp Montoya (num. 11, transcripcion *L'Aran exigeix respecte*, pag.18), eth num. 13 de Carlos Barrera deth madeish reportatge de Vilaweb TV e era intervencion que se presente ara seguida de Miquèu Segalàs, membre der Institut d'Estudis Aranesi:

- “Era cultura aranesa, en generau, ei cultura occitana. Er aranès pertanh ath grop de dialèctes der occitan e açò creigui qu'ei un trèt distintiu fòrça, fòrça important”.

Atau donc, en un moment en qué eth hèt diferenciau aranés a un resson fòrça important en Catalonha, a arraïc dera polemica entara Lei de Vegueries, es aranesi non profiten era escadença entà explicar en qué consistís aguesta singularitat culturau que defenen. E es uniques personas que sagen d'explicar aguesta identitat culturau son deth mon academic o politic.

4.1.2. Eth territòri

Ath contrari qu'en paragraf anterior, era idea de territòri ei un des concèptes que mès mencionen es aranesi enes sòns discorsi. Es motius pòden èster diuèrsi. Per ua part, era Lei de Vegueries represente ua naua organizacion territoriau de Catalonha e, plan per açò, ei evident qu'eth territòri ei un tèma clau enes tèxtes analisadi. Per auta part, des dera perspectiva deth nacionalisme, eth territòri ei quauquarren mès qu'un simple airau geografic mès o mens delimitat. Segontes Joan Nogué (1993), “se transforme en un territòri “istoric”, unic, distintiu, damb ua identitat estacada ara memòria e ua

memòria estacada ena tèrra. Era istòria nacionalize un tròç de tèrra e aumplís de contengut mitic e de sentiments sagrats es sòns elements geografics mès caracteristics. Atau, eth territòri se convertís en receptacle d'ua consciéncia collectiva compartida. Ei era tèrra-mair”.

Atau donques, eth territòri ei un composant fundamentau ena ideologia nacionalista. Era tèrra-mair ei onorada e venerada peth dessús dera rèsta de simbèus dera ierarquia nacionalista. Ei eth simbèu per excelléncia dera identitat collectiva e dera identificacion nacionau.

Veigam quauqui exemples dera importància deth territòri enes discorsi analisadi:

- “Eth Conselh Generau demanarà empara ath Pròom dera Val d’Aran damb era finalitat de preservar es drets polítics d’Aran ena naua **organizacion territorialia** de Catalonha, e reclamarà as grops polítics deth Parlament que prenguen en consideracion era demana unanima deth Plen deth Conselh entà **qu’Aran demore ath marge de quinsevolh demarcacion territorialia que non sigue eth madeish**”. (Web deth Conselh Generau d’Aran, 02/02/2010).
- “(...) el que no entenem encara és que en aquest moment se’ns apliqui el mateix criteri que es va aplicar l’any 1833, és a dir, senzillament **fer desaparèixer del mapa un territori que és un territori autònom, que té autonomia des de l’any 90 i que d’alguna manera en aquest moment, perd tot el sentit si queda diluït dintre un territori que, en definitiva, és una nova província**”. (Transcripcion d’un fragment dera entrevista ath Sindic d’Aran. RAC1, 03/02/2010).
- “Aran és un **cos diferent, singular i infungible unit a Catalunya**, no pas com una part de la nació catalana, sinó com una part que conserva la seva identitat històrico-política, que pot aspirar a una **singularitat territorial ben clara i definida**”. (*Notes sobre l’Encaix territorial de la Vall d’Aran*. Web deth Conselh Generau d’Aran, 05/02/2010).
- “Nuestra **singularidad como territorio** no puede estar a merced del egoísmo interesado de Cataluña”. (Comentari en tot respòner a ues reflexions hètes peth Sindic d’Aran en sòn blòc personau, 07/02/2010).
- “Eth debat sus er **encastre territorial d’Aran** en Catalonha/Espanha transcendís es **nòstes termières** (...). El sindic Francés Boya (...) non a dubtat en deféner damb tota contundéncia es drets polítics d’Aran ena naua **organizacion territorialia**. **I a rasons de país, valors e principis irrenunciabls**”. (Blòc d’Amador Marqués, assessor deth Sindic d’Aran, 08/02/2010)
- “El Aran no quiere figurar en la (vegueria) del Alt Pirineu: “Para nosotros es una cuestión muy **sagrada**””. (Entrevista ath Sindic d’Aran, Francés Boya. El Periódico, 10/02/2010).
- “Ja hè mès de 30 ans qu’era volentat des aranesi, expressada a trauès des sòns polítics, se manifèste per **auer un estatus territorialia clarament diferenciat. Forme part des reivindicacions mès profundes deth pòble aranés**”. (Article: *Aran e era vegueria*, de Jusèp Loís Sans. Revista Viure al Pirineu, 17/02/2020).
- “Araneses: Habitantes en peligro de extinción por culpa de la pérdida de su **hábitat natural**”. “**Aran no puede corresponder a otra delimitación territorial que no sea ella misma**, llámese comarca, país o nación. Con las delimitaciones comarcales, **ARAN es ARAN**. Con las delimitaciones Vegueriales **ARAN DESAPARECE**”. (Fragments deth blòc *Es dera reserva*, 12/03/2010).
- Era imatge que daurís eth grop de Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, mòstre un mapa de Catalonha sense Aran.

Aguesta identificacion damb eth territòri, qu'en aguest cas ei pro petit entà non auer-lo d'imaginar (Anderson, B., 2005), non ei pas per edart. Quan se reclame ua identitat nacionau, se da per descomptat era naturalitat deth mon des nacions, dividides en pàtries independentes. I a implicada ua manèra de pensar eth mon, que mos semble corrent e familiar. Ei un mon format per estats-nacion e per açò es entitats o nacionalitats que non an aguesta categoria aspiren a semblar-se-i entà poder èster tractades coma parières. E es estats-nacion an un territòri limitat e sobiran.

4.1.3. Era istòria e es institucions

Un aute concèpte qu'apareish ena majoria de discorsi ei era existència d'ua istòria pròpia que condicione eth present. Era justificacion istorica apareish en toti es registres analisadi, tant se son institucionaus, coma jornalistics, coma informaus. Es discorsi tanben dèishen veir ua sòrta de languiment pes tempsi passadi. Com expòse Joan Nogué (1996), "eth sentiment nacionalista s'exprimís fòrça soent a trauès dera veneracion envèrs eth passat, un passat representat en territòri".

En document *Notes sobre l'encaix territorial de la Vall d'Aran* penjat en web deth Conselh Generau d'Aran eth 5 de hereuèr de 2010, liegem:

Breu història de la Vall d'Aran o Aran

Aran es constitueix com una comunitat política (1) el 1175 amb la signatura del tractat d'Emparança amb el rei Alfons I. El 1313 la signatura dels furs aranesos, nomenats "Era Querimònia", amb Jaume II, emparen les institucions araneses al marge de cap senyor feudal i consolida el pacte (2) d'Aran amb la corona Catalana Aragonesa.

El 1411 es produeix la unió "lliure i pactada (2) amb Catalunya". I, finalment, el decret de "Nova Planta" de 1716 no afecta Aran, i les seves institucions perduren fins al 1833.

El 1833, la divisió provincial inclou la Vall d'Aran i el 1834 es crea el "partit judicial de Vielha". Fins aleshores, Aran mai no havia format part de cap divisió territorial catalana (3). El 1914, Catalunya va crear la Mancomunitat de Catalunya, Aran ho va fer el 1926.

Malgrat les reclamacions dels alcaldes aranesos de l'època, l'Estatut de Núria no reconeix la singularitat d'Aran. Tanmateix, sí ho fa l'Estatut de 1979 en l'addicional primera. El 2 de setembre de 1979 els ajuntaments aranesos constitueixen el Conselh Provisional d'Aran.

I no serà fins el 1990 en què s'aprova la Llei de règim especial, que va permetre reinstaurar el Conselh Generau d'Aran el 17 de juny de 1991.

S'analizam aguesta version "institucionau" dera istòria, i trobam, d'un costat, ua origina (1), qu'ei de besonh entà mercar eth moment en qué es aranesi se comencen a percéber coma taus, un istoriau de pactes liures (2), un otratge, quan era Val d'Aran pèrd es sòns privilègis, es sues institucions e demore includida laguens dera província de Lhèida (3) e, fin finau, ua reviscolada qu'ei era reinstauracion deth Conselh Generau d'Aran, viscuda coma ua oportunitat entà recuperar es tempsi dauradi deth passat. Toti aguesti elements hèn part d'un relat arquetipic qu'era majoria de nacions utilize entà representar-se, entà crear un sentiment d'apertenença entre es sòns abitants. Evidentaments, aguest fragment non ei sonque ua des fòrça versions possibles sus era istòria d'Aran, mès totes es que s'an trobat enes tèxtes analisadi seguissen mès o mens era madeisha guida, damb bères variacions en tot depèner de quini aspèctes se volguen potenciar o amagar.

En aguest trabalh, per ahèr d'espaci, non se realizarà ua analisi detalhada de coma era istòria s'escriu en clau de present, o quines causes se dan per suposades. Com senhale David Lowenthal (1998), "conéisher eth futur deth passat fòrce ar istorian a motlar era sua explicacion pr'amor qu'es causes resulten tau e com an estat".

Coma exemple qu'era istòria a d'èster interpretada en sòn contèxte, ara seguida se mencionen quauques reflexions de Salvador Claramunt (2010), catedratic d'istòria medievau dera Universitat de Barcelona:

"El nacionalisme comença amb la Revolució Francesa, quan els que havien sigut Estats patrimonials (pertanyien a una família real) es converteixen en nacionals (pertanyen al poble, que és sobirà). Tothom, quan li interessa, busca les arrels medievals de les nacions, quan les arrels medievals sempre són Estats patrimonials. Pertanyen a una família: per conquesta, per matrimoni o per compra. (...) El concepte de nació com una llengua, un territori, un sobirà, és un producte de la Revolució Francesa. Abans no existia. Els Estats antics, patrimonials, sempre havien estat plurilingües i pluriculturals, agregats de poblacions i territoris diferents, i no hi havia cap problema".

Damb açò non se preten pas deslegitimar aguest tipe de discors, mès que, deuant dera tendència a considerar qu'eth discors istoric apòrte coneishences incontrovertiblement cèrtes, hèr a veir qu'es causes non tostemp son coma semblen. En aguest sens, cau tier en compde qu'era istòria ei er element que s'utilize entà legitimar es institucions araneses, en tot confirmar era sua existència e foncionament en çò de passat, mès non se pòt pèrder de vista qu'es possibles competències, coma dideríem ara, qu'auien uns sègles endarrèr, non an massa a veir damb es exigéncies politiquas deth moment actuau. Per auta part, era reconeishença que se hè en Estatut de 2006, articles 11 e 94.1, legitime, en clau actuau, es institucions e era especificitat aranesa.

Un aspècte que va estacat damb era istòria, ei era memòria e eth rebrembe des ancèstres.

- "Aran non pòt negar a Catalonha eth dret d'organizar eth sòn territori, mès òc qu'exigís era preservacion deth sòn autogovèrn, defenut pes aranesi ath long des sègles". (Comunicat deth Conselh Generau d'Aran, 02/02/2010).
- "Recuperemos el espíritu de 1313 o caigamos en el intento y tiremos por la borda siglos de esfuerzos de nuestros antepasados". (Intervencion en grop *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, (hereuèr 2010).

Maugrat qu'aguest rebrembe des esfòrci des ancèstres ei plan legitim, pòt arribar a èster discriminatòri, ja que se se considèra era istòria nacionau coma istòria des

ancèstres, un nombre de personas que demoren en Aran mès non i an neishut pòden non senter-se identificades damb aguesti discorsi. E es qu'emeten aguesti discorsi pòden deishar entreveir que sonque considèren araneses ad aqueres personas qu'an ancèstres aranesi. Ei mès convenient hargar un nacionalisme culturau, que definís era nacion en tèrmes de cultura comuna e er objectiu que n'ei era subervivença d'aquera cultura, que non pas un nacionalisme basat ena ascendéncia etnica (Kymlicka, 2003).

4.2. Conflictes sus era concepcion dera identitat aranesa

4.2.1. Eth papèr dera lengua en procès de bastiment dera identitat aranesa.

Des discorsi analisadi se pòt extrèir qu'er aranés, eth dialècte der occitan que se parle en Aran, ei un des elements determinants dera identitat aranesa.

Fòrça estudiosi an afirmat qu'era lengua ei un determinant fundamentau dera identitat nacionalista: aqueri que parlen era madeisha lengua son propensi a reivindicar un sentiment de ligam nacionau. "Çò de mès d'important dera lengua ei era sua capacitat de generar comunitats imaginades, hargant en efècte *solidaritats particulars*". (Anderson, 2005). Aguest valor que se concedís ara lengua ei eretèr dera tradicion romantica en bastiment dera identitat culturau. Era lengua ei eth mercador mès clar dera etnicitat e arribe a convertir-se ena esséncia culturau deth collectiu, era distintiva d'autenticitat. Coma conjunt dera experiéncia istorica compartida d'ua comunitat, era autenticitat rebat ua linha percebuda des d'un passat culturauments idealizat enquiath present, es portadores dera quau son era lengua e es tradicions associades damb es origines dera comunitat (Fishman, 2001).

En cas der aranés, es abitants dera Val percebèn eth risc reau qu'era lengua pròpia desapareishe. Aran ei er unic territòri qu'a reconeishuda e regulada era lengua occitana, er unic en quau ei lengua oficiau e s'ensenhe damb normalitat ena escola. Açò hè d'Aran un referent europèu entara lengua occitana.

S'a comentat anterioraments qu'es tèxtes analisadi èren enes tres lengües oficiaus d'Aran. En aguest sens, er usatge de cadua des lengües ei desparièr. Enes reportatges emetudi per Vilaweb e BTV, es entrevistes e explicacions hètes per aranesi son en aranés. Es comunicats institucionaus son en aranés o en catalan, enes blòcs, se ten ben pògui còps er aranés, e enes grops de Facebook, eth percentatge d'intervencions en aranés ei fòrça baisha.

S'apregondim ena analisi der usatge der aranés en aguesti grops, se constate que fòrça còps es personas qu'utilizen er aranés (o er occitan) non son neishudes ena Val d'Aran. Bèri uns son catalans qu'ara i viuen, d'auti qu'an aprenut er occitan maugrat non demorar en Aran e tanben bères personas qu'abiten en França mès se senten occitans.

Ara seguida veigam un "dialòg" deth grop *Carles Flavià, persona non grata en Aran*, qu'apareishec dempús de nombroses intervencions des sòns membres, era majoria d'eres en lengua castelhana.

F.M. Era gent d'aguest grup, non sap aranés?

D.P. oc que en sabem mes que en Aran no nos baram sonque en eth aranes.

I.P. òc que en sabem, mès molts mainatges de tant minjar pomes non escotàuen es leçons d'ortografia der aranés! aquerò òc, en quauquarren coincidim, toti estimam era nòsta lengua e era nòsta tèrra per dessús de tot, e un desgraciat com aguest non mos va a caushigar ne menspredar!! Nosati èm molt mès fòrti que es sòns praubi arguments!!!

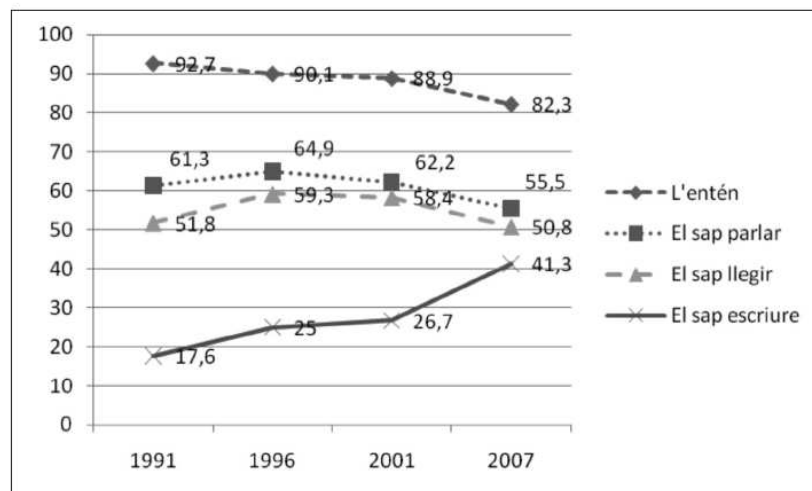
S.O. Non Farri, era gent non sap aranés.

F.M. e S.O. non son pas aranesi “de neishença”. Son catalans qu'an aprenut er aranés e que l'utilizen corrèctaments e realizen totes es sues intervencions en aguesta lengua. D.P e I.P. son dues gojates araneses. D.P. senhale qu'en Aran non s'utilize sonque er aranés. E entà hè'c, utilize un aranés damb mancances importantes a nivèu ortografic. I.P. s'exprimís en un aranés fòrça corrècte. Era prumèra part deth sòn messatge mòstre ironia e un cèrt mensprètz cap ar ensenhament/aprendissatge der aranés. Mès ena dusau part, proclame que toti es aranesi estimen era sua lengua e era sua tèrra per dessus de tot.

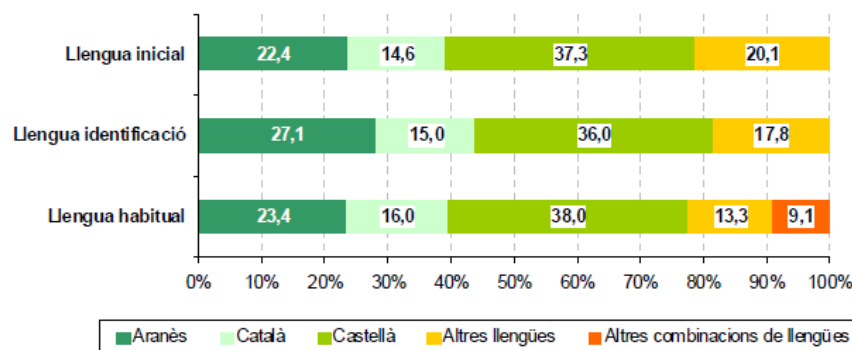
Aguest fragment non ei sonque un petit exemple de ce que trobam, sustot enes grops de Facebook e enes blòcs. Era lengua castelhana ei era mès utilizada e aguest hèt se viu e se ve coma normau entre es aranesi. Aquerò mos pòrte a prepausar ua qüestion: Perqué es aranesi, consciènti qu'era lengua ei un element fundamentau dera sua identitat, e deth sòn perill de desaparicion, s'exprimissen majoritàriaments en castelhan? Non ei pas aguest er objectiu d'aguest trabalh, mès aguesta contradiccion pòt hèr a pèrder credibilitat ath discors identitari aranés e cau tié'c en compde.

Coma complement ad aquerò exposat en aguest apartat, se higen quauques estadistiques sus er usatge e era coneishença der aranés.

Gràfic 1. Evolució del coneixement de l'occità de la població de la Val d'Aran de 2 i més anys (1991-2007). Percentatges

Llengua inicial, d'identificació i habitual. Vall d'Aran. 2008 (%)

Font: Secretaria de Política lingüística i Idescat. Enquesta d'usos lingüistics de la població 2008 Població de 15 i més anys.

Aguestes estadistiques mòstren qu'eth castelhan ei era lengua mès parlada. Tanben ei significatiu qu'eth castelhan a eth percentatge mès gran coma lengua inciau e d'identificacion. D'aites dades importantes son que, mentre augmente eth nombre d'abitants capables d'escriuer er aranés, amendrís eth nombre d'aqueri que lo pòden compréner, parlar o liéger.

Es motius d'aguest increment en usatge deth castelhan pòden èster dièrsi. Per ua banda, eth percentatge de poblacion non neishuda en Aran ei fòrça naut. Tanben cau tier en compde qu'ei ua zòna ena quau era principau activitat economica ei eth torisme. Açò compòrte un nombre elevat de poblacion non establada e eth besonh de comunicar-se abituauments en d'aites lengües que non son era aranesa. Segons Kymlicka (2003), existissen evidéncias qu'es comunitats lingüistiques sonque pòden suberviuer de manèra intergeneracionau se son numericament dominantes en interior d'un determinat territòri e s'era sua lengua ei era lengua des oportunitats en aqueth territòri. En Aran, non se complirien aguestes condicions.

Ua auta possibla interpretacion la podem cercar en clau de reaccion deuant dera globalizacion. Es comunitats lingüistiques granes an optat per mantier es sues pròpies lengües, deuant dera globalizacion. Per aquerò, non mos cau estonar qu'es comunitats petites tanben persequisquen eth madeish objectiu. Mès aguestes comunitats petites an d'adoptar eth multilingüisme se non vòlen veir-se acornerades. (Fishman, 2001). Era societat aranesa ei plurilingüe e aguest hèt non ei pas nau. En tot èster ua zòna de termièra, es sòns abitants s'an acostumat a utilizar dièrsi idiòmes. Mès jamès coma ara er aranés auie reulat tant en sòn usatge social.

4.2.2. Conflictes a nivèu institucional e politic

Es discorsi analisadi mòstren qu'es aranesi non se tròben comòdes laguens de Catalonha. Era legislacion catalana a dotat Aran d'ues institucions pròpies e a reconeishut era sua lengua, er aranés, mès era aprobacion deth projècte de Lei de Vegueries a hèt visible qu'es aranesi se senten mesestimadi e incompres. Vedom ua mòstra de bèri messatges deishadi en grop de Facebook *10.000 aranesi non volem èster en cap vegueria, amassa hèm país, hèm Aran!*, febrer 2010):

- "Era Generalitat (...) s'ha comportat com es polítics espanhòls, en tot mostrar ua falta totau de respècte cap as sues pròpies minories".
- "En resum, a tots els partits polítics catalans els hi és indiferent la voluntat del poble aranès".
- "Se'n foten de çò que vòlen es aranesi. Les shaute fòrça hèr paternalisme damb er ahèr dera lengua, mès ara ora dera vertat, se'n foten d'Aran".

Fòrça discorsi mòstren que non s'enten qu'aguesta incomprension envèrs era sua singularitat vengue, justaments, d'ua nacion, Catalonha, qu'a patit e patís ua situacion semblanta per part der Estat espanhòu:

- "Eri son es que diden que Catalunya ei un nacion perque a lengua, istòria e cultura pròpia? Com a minim, estonant". (Facebook, *10.000 aranesi...*, hereuèr, 2010).
- "Quan ens retalla els nostres drets l'Estat és dolorós, però quan ho fa Catalunya, encara més, perquè entenem que hem d'anar plegats" (Francés Boya, Sindic d'Aran. Diari Avui, 08/02/2010).

Era paraula mès usada pes mejans de comunicacion non aranesi pendent era polemica pera Lei de Vegueries a estat desafeccion. Per exemple, aguesti 2 titulars deth Periódico de Cataluña, escrits per Toni Sust:

- “El Vall d’Aran rechaza la nueva ley mientras crece la desafección”. (03/02/2010).
- “El valle de la desafección”. (07/02/2010)

Se ben en punt culminant dera polemica analisada, eth Sindic d’Aran s’exprimie en aguesti tèrmes: “si no se’ns escolta i no podem defensar els drets del nostre país, doncs potser sí que demanarem la **independència**” (Entrevista RAC1, 03/02/2010), mès tà deuant hège declaracions com aguesta:

- “Aran a agut istoricaments un pacte damb Catalonha, aguest pacte ei eth que volem preservar... Nosati mos sentim tanben activistes dera causa catalana, ac auem votat en plen deth Conselh Generau d’Aran e, lo que volem, ei que Catalonha mos tracte reciprocament e, per tant, qu’amassa podéssem reclamar en Madrid, tant er estatus que mereish Catalonha respecte er estat, coma er estatus que mereish Aran **laguens** de Catalonha”. (Reportatge *Aran exigeix respecte*, Vilaweb TV, 23/02/2010).

Se mos atiem as sòns discorsi, es politics e es representats des entitats culturaus d’Aran son conscients qu’er autogovèrn e era reconeishença qu’an non serie possible s’ Aran siguesse laguens de territòri francés o laguens der estat espanhòu mès en ua auta comunitat autonòma.

Segontes Salvador Claramunt, catedratic d’Istòria Medievau dera Universitat de Barcelona, “un estat plurinacionau ei possible; ua nacion damb autes nacions laguens, no’n ei pas”.

- “Jo siguí ena ponència de redaccion der Estatut pera part aranesa. Nosati partiem dera base qu’er Estatut de Catalonha s’auie de díder Estatut de Catalonha e d’Aran, perque a fin de compdes son dus païsi, dus pòbles, dues cultures, damb un destin comun, amassa, pero diferenti”. (Jep Montoya, president der Istitut d’Estudis Aranesi, Reportatge *Aran exigeix respecte*, Vilaweb TV, 23/02/2010).

Aguest darrèr discors mos ajude a comprèner qu’aquerò que reclamen es aranesi non ei cap era independència, mès un tracte de tu a tu, igualitari, coma dues nacions junhudes pes circumstàncies istoriques e politiques.

Fòrça votz ven era origina des conflictes Aran-Catalonha en desconeishement que i a dera realitat aranesa per part dera societat catalana e es sòns politics:

- Què demanaria als catalans? “Que venguessen tà conèisher era Val d’Aran e dempús, qualsevolh causa que les demanèssim serie molt mès fàcil d’arténher. Creigui que tot se base ena coneishença”. (Angelina Cases, presidenta dera Fundacion Museu Etnològic dera Val d’Aran. Reportatge *Aran exigeix respecte*. Vilaweb TV, 23/02/2010).
- “Creo que el Aran se conoce poco, a menudo se le interpreta mal y se le mira con recelo. Lo que a Catalunya le pasa con Madrid, al Aran le sucede con Catalunya” (Francés Boya, Sindic d’Aran. Entrevista en El Periódico de Catalunya, 10/02/2010).

Aguest desconeishement, coma se mencione en bèri discorsi, a dus versants. Per ua part, que des d’Aran non s’a sabut explicar com cau quina ei era realitat aranesa e, pera auta, que des de Catalonha non s’a sabut o volut explicar eth hèt aranés.

Enquia ara auem vist aquerò que poderiem nomenar conflictes entre Aran e Catalonha, damb bèra referéncia ar Estat espanhòu. Mès, com se propòse era relacion

damb Occitània? S'an trobat pògui discorsi politics o institucionaus a on se mencione era relacion damb Occitània:

- “Èm eth pòble que renòncie a liderar er occitanisme e vò simplement èster aranesista. (...). Creigui qu'er argument basic ei qu'Aran ei ua “realitat nacional occitana”, aprovat peth Parlament en seteme de 2005. Non e vist qu'aguest argument s'empleguèsse, ne pes uns ne pes auti”. (Jusèp Loís Sans, president d'Esquerra Republicana Occitana, *Aran e era vegueria*. Revista Viure al Pirineu, 17/02/2010).
- “Darrèr d'Aran i a 13 milions de persones, i a tota Occitània”. (Francés Boya, Sindic d'Aran. Reportatge *Aran exigeix respecte*, Vilaweb TV, 23/02/2010).

En punt 4.3. se proposarà coma se ve aguest hèt, e es reivindicacions des aranesi, des dera alteritat.

4.2.3. Eth sentiment d'apertenença

Ena recèrca des discorsi sus era identitat aranesa i a ua part, referent ath sentiment d'apertenença, qu'aufrís ua ampla varietat discorsiva e que, pera sua dimension, meritariè un trabalh a part. Es discorsi sus aguest sentiment d'apertenença son fòrça variadi e tanben s'exprimissen de fòrça manèrès:

- “Poderia senter-me catalan, senter-me espanhòl, senter-me europèu e senter-me deth mon, mès era substància ei aranés occitan”.
- “La Vall és la vall”.
- “Ser aranés no es mejor que ser catalán, español, francés,...”.
- “Visca era VAL D'ARAN! Antes español que catalan y antes aranés que todo los demás.
- “Aran non ei Catalonha, catalans dehora”.
- “Estoy orgullosa de ser catalana, española y por encima de todo ARANESA”.
- No decimos que no seamos catalanes, sino que nos sentimos más araneses, igual que ellos se sienten más catalanes que españoles”.
- “Los catalanes deben saber que nosotros no podemos sentir la catalanidad, puesto que nuestra historia no es la suya.(...) Los araneses somos simplemente eso: araneses. Lo seríamos igual si perteneciéramos a Francia o a Aragón. Los catalanes deben saber que los araneses no somos “catalanes” de la misma forma que ellos, sólo lo somos por pura casualidad política, pero no nos sentimos catalanes. (Todavía no he visto ningún aranés hablar a sus hijos en catalán). Los catalanes deben saber que nuestra historia y nuestra lengua nos han hecho diferentes. Que nosotros no hemos sido siempre ellos. Y lo deben saber todos, absolutamente todos los catalanes, del mismo modo que toda España sabe qué quieren los catalanes, guste o no”.

Com se pòt observar, aguest sentiment d'apertenença pòt adoptar matisi fòrça diferenti. De hèt, ei de mau explicar ua causa abstracta coma eth sentiment. Damb eth risc que compòrte quinevolh generalizacion, e en tot tier en compde toti es discorsi analisadi, poderíem díder que i a aranesi que sonque se senten aranesi, d'auti que se pòden sénter tanben catalans o, en major nombre, espanhòus. E ua minoria que se definís coma occitans.

4.3. Vision deth hèt aranés des dera alteritat

Eth concèpte d'alteritat, proposat per E. Lévinas, englobè es persones que son diferents ara pròpia identitat. Era alteritat reconeish qu'es persones an caracteristiques diferents e se sòl utilizar entà definir grops sociaus. Deuant dera diferéncia, es persones establissen ua imatge mentau des auti e interactuen damb aguesta imatge. Per açò, quan se parle d'identitats, cau estudiar coma se percep era identitat des dera alteritat, des deth punt d'enguarda des auti.

En cas que mos aucupe, es discorsi dera alteritat repercutissen ena percepcion qu'an es aranesi dera sua pròpia identitat. Açò hè qu'es sòns discorsi identitaris se modifiquen o recreen, e aguesti, ath madeish viatge, tornaràn a modificar era vision des dera alteritat. Ei coma un peish que se mossègue era coa. Era pròpia identitat se modèle segontes era percepcion des auti. Non i pòt auer "nosati" sense "eri".

En aquest estudi s'an analisat discorsi des de dues visions diferentes. En prumèr lòc, discorsi emetudi per catalans e, en dusau lòc, es que mos arriben des d'Occitània o de persones connèxes ara identitat occitana.

Veigam bèri discorsi des dera guardada catalana:

- "Ningú no nomena Occitània (...). Potser ignorem o volem ignorar que els aranesos són occitans".
- "Un problema de l'Aran és que té un fort component espanyolista interior".
- "És evident que l'ús social de l'occità a la vall d'Aran està caient en detriment del castellà. Al Parlament de Catalunya es pot parlar en occità, al Congreso de los Diputados, ni en occità ni en català ni en res que no sigui espanyol. (...) És evident que l'anticatalanisme que es cou a l'Aran és pur oportunisme espanyolista. És Espanya qui està oprimint la vall d'Aran".
- "Quan voltes per l'Aran, sovint escoltes molta de la gent que hi viu parlant en castellà i surt "el valle" a tort i a dret. I sempre em pregunto si aquesta gent que parla en castellà té el mateix sentiment de ser aranès... Fins i tot, penso que veuen els que parlem català com a estrangers i els que parlen castellà com a "paisanos" de tota la vida".
- "La Vall d'Aran té molta sort d'estar dins de Catalunya. A França que serieu? Un departament marginat més. I a Espanya? Part de l'Aragó? Jaja quin panorama. Si no voleu ser catalans doncs adéu. No volem imposar res a ningú. I si tant reclameu l'aranès, com a mínim parleu-lo perquè allà dalt tothom parla en castellà".
- "L'Aran té una mena de complex d'andorranitis fals, propiciat per certs habitants espanyols que no fan més que girar els aranesos en contra dels catalans. (...) Tot el que tenen és gràcies a què els catalans hem estat molt disciplinats amb la seva realitat (...). La quota d'administració que teniu els aranesos és gràcies als catalans, i no a les vostres minses reivindicacions. Se us ha donat més del que heu demanat".
- "Voler convertir l'Aran en la Catalunya d'Espanya és, per a mi, un acte de mala voluntat i de mirada curta. (...) O és que sota el paraigües espanyol directe s'hauria aprovat una llei de l'aranès?".
- "La Val d'Aran no quiere formar parte de ninguna vejería y sólo quiere formar parte de Cataluña para recibir transferencias presupuestarias; sobre todo lo demás, exige el pleno autogobierno".
- "È tornat espaventat dera val d'Aran. Cada viatge còste més que t'atenguen e te comprenquen se parles en aranès, er usatge sociau dera lengua ei en tot reular en favor deth castelhan de manèra preocupanta. M'estonèc qu'enes restaurants i a ...vins catalans e espanhòus; e ben que n'auetz de boni vins en Occitània, sustot en Gasconha! Çò de peyor, ei que quitament es aranesi damb més consciència de país, càmbien de lengua tostemp, se someten ath dominant. Era castelhanizacion d'Aran sembla imparabla. Me desplatza fòrça qu'en aquestes circumstàncies se hèsque anticatalanisme".

En toti aquesti comentaris s'acuse as aranesi d'espanholistes, d'anticatalans e de parlar més eth castelhan qu'er aranès. Aquesta darrèra afirmacion auem ja vist que, aumens estadisticaments, ei cèrta. E auem ja anonciat qu'es discorsi identitaris des aranesi, basadi en grana manèra ena importància d'auer ua lengua pròpia, pèrden credibilitat per aquest hèt. Per ua auta part, dera vinculacion (o mos calerie díder, desvinculacion) damb Occitània lèu non se'n parle.

En tot hèr un paralelisme damb es avaloracions que hè Kymlicka (2003) en referéncia ath Quebèc, seguraments era majoria de catalans, a part de bèth intolerant, non vòlen sométer as aranesi. Simplaments, non comprenen perqué es aranesi se senten insultadi pera adopcion d'ua politica nacionau comuna com ei era division en vegueries. Ath long des ans, es catalans an desvolopat, de manèra conscienta o inconscienta (mejançant es rebrembes banals deth nacionalisme catalan (Billig, 2006)) eth sòn pròpi e solid sentiment de formar ua comunitat politica, sense prestar atencion ath hèt qu'existís ua minoria culturau laguens deth sòn territòri. De hèt, coma ditz un estudiant en reportatge *Aproximacion ara realitat aranesa*, Infòc BTV, quan li demanen que sap sus era Val d'Aran e era sua identitat, respon: "Això no ho sabem, no ens ho expliquen".

Ara seguida higem quauqui paragrafs d'un monològ de Carles Flavià en BTV, a on hège ua critica des aranesi e des sues reivindicacions:

"Vostès estaran sensibilizats amb la problemàtica que tenen els deu mil aranesos que estan explotats per Catalunya que això no es diu!! Catalunya és per ells el mateix que Madrid a Catalunya. Em vaig avergonyir de sentir-me català pensant-me que em podien comparar amb un madrileny. Doncs si, es veu que ells tenen uns drets que, encara que siguin deu mil persones... per què osti, deu mil tios i tots escampats per allà, molt antic i que parlen l'aranès,... escolti, masses prerrogatives que els hi hem de donar, per què al cap i a la fi, no és lo mateix la pressió que ens fot Madrid a Catalunya que Catalunya a la Vall d'Aran, per què el què no entenc és com els de la Vall d'Aran s'enfaden amb nosaltres per què ara en fan la divisió aquesta de les Vegueries i els hi fan la divisió mal feta. I ells volen apel·lar a Madrid, prefereixen que els mani Madrid que Catalunya. Però com es pot ser tant burro, però com poden ser aquesta gent si ser català és lo màxim en aquesta vida!! (...) Per tant, si vostès volen anar a esquiar, jo no els hi recomano, per què potser a la Vall d'Aran hi ha un grup terrorista. Per què també tenen dret amb deu mil tios que quan vegin a un català vagin a per ell (...) Si vostè no és de Múrcia o és d'una altra nacionalitat estranya, una Comunitat Autònoma; si és català o vol anar-hi per què és més baratet, pues dissimuli, no digui res, parli en castellà quan arribi allà, parlin d'una altra manera, però no parlin en català per què pot ser perillós. I a més, nosaltres com a defensors de la nostra... Pàtria, de la nostra... llengua, a gent desagraïda com aquests aranesos que no volen ser catalans, només podem que deixar d'anar i no donar-li els calers que a sobre els hi donem. Per tant, si vostè estima a Catalunya, vagi a esquiar, però no vagi a la Vall d'Aran, vagi a la Molina.

Com ja s'a mencionat en punt 4.1.1., aquestes paraules causèren un gran rambalh en Aran. Es paraules qu'utilizèc Carles Flavià non sigueren sentudes pas coma ua ironia pes aranesi, ath contrari, se senteren menaçadi. Eth monològ, plen de topics e estereotips, e era hèta de mencionar un possible terrorisme, hec qu'es aranesi se sentessen insultadi e critiquèren eth gran desconeixement de Carles Flavià sus era realitat identitària aranesa. De manèra contestatària, se creèc un grop en Facebook, *Carles Flavià, persona non grata a l'Aran*, que majoritàriaments servic entà meter-se ara nautada d'aguest senhor e insultar a toti, tant ar emissor deth discors coma, en bèri casi, as catalans en generau. Mès tanben cau díder que s'i pòden trobar bères adesions ara "causa" aranesa. O, se més non, quauques puntualizacions entà deishar clar que non toti es catalans pensen atau:

- "M'avergonyeixo de que un català pensi així".
- "Puedo garantizar que este tío se ha sacado de la manga y que no todos los catalanes de fuera de la Vall pensamos así... Yo considero que a la Vall le pasa lo mismo que Catalunya con Madrid, unicamente hay que cambiar Madrid por Catalunya".

- "Aquest home és un provocador i ha dit això per provocar. Els catalans volem la llibertat de la nostra terra com també volem la llibertat de la terra occitana".
- "Lo que no se'n don conte aquest "TIO" es que esta fent el mateix que el govern central, criticar una independència d'un país".
- "Yo soy de barcelona,y he visto el discursito k se marca y siento asco hacia esa persona,cuando le tenia aprecio como personaje de la tele, además esa soberbia por ser catalan me recuerda a los periodicos de la capital cuando hablan del madrid,la verdad k yo como catalan y barcelones siento verguenza por esta persona,ya ...k no habla en el nombre de ningun barcelones".

Se deisham a part aguesta polemica, tanben s'an trobat d'auti discorsi que defenen es reivindicacions araneses:

- "No sé si us toca una vegueria, la independència, café para todos o la 6/49; amb una història tan accidentada no m'atreviria a posicionar-me. Però està clar que sense un diàleg basat en el coneixement precís i els arguments raonats el joc polític és brut i injust. M'acabo d'adonar que cada vegada són més independentista catalana... i aranesa!
- "Que sò completament a favor, Aran ei un país occitan e cau respectar era volentat deth pòble aranès".
- "Quina leçon més dolenta dam es catalans, mos convertim en aquerò que tan criticam des espanhòus".
- "Jo no sò aranès, que sò catalan, més vos volia dar eth mèn supòrt. Era Val d'Aran meriteu ua vegueria pròpia damb eth maximal d'autonomia".
- "Era comunitat autònoma no se deurie de nomenar "Catalonha" senon "Catalonha e Aran".
- "Ei de besonh ua naua division, més que non integre era Val d'Aran laguens de cap auta division que non sigatz era madeisha".

Fòrça d'aguestes opinions son escrites en aranés. Açò demòstre qu'era majoria des persones que les escriuen, maugrat non èster araneses, an bèra vinculacion damb Aran o ne coneishen plan era sua singularitat identitària e l'avaloren positivaments, enquiath punt d'exprimir-se pro corrèctaments ena lengua pròpia d'Aran.

Es discorsi dera guardada occitana que s'an analisat son fòrça mens nombrosi. Toti hèn referéncia a un d'aguesti dus hèts: 1) qu'Aran ei eth unic territòri occitan damb ua reconeishença dera lengua e qu'a d'actuar coma punta de lança deth moviment occitanista; 2) se retrè as aranesi que sonque pensen enes sòns pròpis interèssi e que dan era esquia a Occitània:

- "Me demani cossí es possible qu'una aparenta "cronica excellenta" parle pas en cap moment d'Occitania...".
- "Degun vira la testa vers lo Nòrd, vers lo demain d'Occitania (...). Emai en Occitania granda, dins lo quite mitan occitanista politic, degun se'n preocupa. (...) Ai pas la solucion mas me sembla plan important qu'Aran ne'n aprofieche per s'afirmar coma realitat politica occitana".

Entà acabar aguest apartat, s'adjunh un fragment dera editoriau deth diari Segre deth dia 05/02/2010, escrita peth sòn director executiu, Juan Cal Sánchez, en tot rebrembar que tot discors pròve de persuadir de quauquarren, encara que se limite a establir com son es causes. Tot emissor preten bèra accion des sòns receptors quan se comunique, encara que sigue simplaments captar-ne era atencion. Cap de receptor demore indiferent ara paraula qu'escote o lieg.(Sáez, 1999).

"En algunes qüestions, la Generalitat actua amb Aran com el Govern central actua amb Catalunya: oferint-li recursos pressupostaris i autonomia administrativa mentre es pregunta, amb un gest de malestar: Què més volen, els aranesos? Molt afecte, com els catalans".

5. CONCLUSIONS

S'a considerat qu'era manèra mès apropiada de presentar es conclusions ei verificar se s'an complit es objectius proposadi.

Er objectiu principau consistent en determinar quini son es elements que compòsen es discorsi identitaris aranesi que se tròben en Hilat ei çò qu'a guidat tota era recèrca. Atau, ena part de presentacion de resultats, s'an exposat, per tèmes, es elements mès importants que caracterizen es discorsi identitaris aranesi trobadi en Internet, tostemp restacadi damb era polemica dera Aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries.

Mès seràn es objectius segondaris es que mos daràn era possibilitat d'exposar ues conclusions mès detalhades sus es punts mès importants dera recèrca.

5.1. Importància der aranés ena definicion e bastiment dera identitat aranesa

En quauqu'un des discorsi analisadi se mencione qu'er aranés, era varianta lingüistica der occitan que se parle ena Val d'Aran, ei un des elements definitòris mès importants dera identitat aranesa. En bèri casi, tanben s'afirme qu'ei er element principau que configure aguesta identitat. Mès coma s'a vist en punt 4.2.1. aguesta afirmacion entre en contradiccion damb çò que se demòstre a trauc dera analisi des discorsi.

Es aranesi s'exprimissen ben pògui còps en lengua aranesa enes sòns discorsi en Internet, encara que vagen dirigidi as pròpis abitants d'Aran. S'a mostrat, mejançant estadistiques, qu'aguest hèt non ei pas a causa deth desconèishement dera lengua.

Eth castelhan ei era lengua mès utilizada enes discorsi analisadi. Es possibles motius der usatge d'aguesta lengua son diuersi. Per un costat, eth naut percentatge de poblacion non neishuda en Aran e eth hèt que sigue un airau fòrça toristic establís eth besonh de comunicar-se abituauments en bèra lengua diferenta dera aranesa, generauments eth castelhan.

Era gent joena ei era qu'utilize mès soent eth castelhan enes sòns discorsi. Aguest hèt se viu e se ve coma normau, e non se presupòse qu'era persona que s'exprimis en aguesta lengua sigue o se sente mens aranés qu'aqueri qu'utilizen er aranés. Se poderie establir un paralelisme damb er estudi d'Emili Boix sus lengua e identitat enes joeni de Barcelona (1993), en sens qu'aguesti joeni non considèren qu'escuélher ua lengua e non ua auta signifie ua traïson.

Tanben ei interessant verificar qui utilize er aranés enes sòns discorsi. Per ua part, fòrça messatges institucionaus son en aranés, maugrat que tanben utilizen damb frequéncia eth catalan, atau coma era majoria de politics e persones restacades as institucions culturaus d'Aran. Tanben i a bèri joens aranesi qu'utilizen era lengua aranesa. Se constata que fòrça discorsi des "auti", dera alteritat, son exprimidi en aguesta lengua.

Mejançant era analisi deth discors detalhat, sustot en tot tier en compde eth mon der autor (Cassany, D., 2006), s'a pogut constatar qu'era majoria de persones qu'utilizen er aranés enes sòns discorsi complissen bèra ua d'aguestes condicions: hèn part de bèra institucion aranesa, politica, sociau o culturau, o son persones que, politicaments, son d'acòrd damb es partits politics aranesi consideradi mès nacionalistes (UA-Unitat d'Aran, ERO-Esquèrra Republicana Occitana e, en mens grad, CDA-Convergència Democratica Aranesa) e qu'en bèri moments an demostrat era sua implicacion politica. Açò mos pòrte a considerar era relacion entre participacion politica e usatges

lingüístics que prepausa Isaac González (2008), encara que cau tier en compde qu'eth sòn estudi s'aplique ar encastre catalan. Segontes aquest autor, es joeni que mès utilizen eth catalan son aqueri mès implicadi politicaments e mès identificadi damb es institucions catalanes. Ei fòrça probable qu'açò madeish passe en cas aranés.

Adès s'a mencionat que bèri catalans utilizen er aranés entà exprimir es sòns discorsi referents a Aran. Ua possibla explicacion va estacada ath punt anterior, perque era majoria son implicadi, d'ua manèra o auta, damb eth mon politic catalan. Per auta part, en tot tier en compde qu'eth nacionalisme catalan a era lengua catalana coma trèt definitòri principau, aquestes persones probablaments interprèten qu'era melhor manèra d'integrar-se ena Val, o de respectar era singularitat aranesa, ei aprenent e hènt a servir er aranés. Aquesta vision dera importància dera lengua pròpia d'ua cultura tanben ei eth motiu que, coma veiram en següent punt, es catalans e occitans non comprenen perquè es aranesi, conscienci com son deth risc de desaparéisher que cor er aranés, non utilizen era sua lengua.

5.2. Era vision dera identitat aranesa des dera alteritat

Quina percepcion an "es auti" dera identitat aranesa? Com la definissen?

En aquest cas, es discorsi tanben vàrien segontes era identitat des emissors:

- I a aqueri que se mòstren solidaris damb es reivindicacions des aranesi. Era majoria s'exprimissen en aranés e demòstren conéisher de prumèra man era Val d'Aran e era cultura aranesa/occitana.
- Tanben trobam aqueri catalans qu'acusen as aranesi d'espanholistes e de "traïdors" cap ara sua pròpia cultura. Era acusacion mès frequenta ei que non utilizen er aranés entà comunicar-se abituauments e que preferissen pertàner a Espanha que non pas a Catalonha. Non comprenen qu'es aranesi non volguen èster unidi a Catalonha, e considèren que non avaloren es reconeishences que s'an hèt ara singularitat aranesa des de Catalonha, tant administrativament coma culturauments.
- I a un grop mès minoritari qu'acuse as aranesi de dar era esquia a Occitània e qu'Aran aurie d'auer un papèr mès actiu en movement occitanista.

Dues consideracions mès a tier en compde son, d'un costat, qu'entara majoria "des auti", es discorsi identitaris aranesi pèrden credibilitat se non son exprimidi en aranés e, der aute, qu'es persones que mès coneishen era cultura e era societat aranesa son es que dan mès supòrt as sues reivindicacions..

5.3. Eth papèr des TIC ena representacion dera identitat, ena creacion des discorsi e ena difusion des reivindicacions araneses

Tot eth materiau que s'a utilizat entà hèr aquesta recèrca s'a extrèt deth Hilat. Era quantitat d'informacion de tota sòrta (grops en Facebook, declaracions institucionaus, reportatges, notícies de premsa, blòcs, etc.) que s'a trobat sus eth hèt objècte d'estudi, era aprobacion per part deth Parlament deth Projècte de Lei de Vegueries, pendent es 3 mesi que durèc era polemica, a estat fòrça abondiu. Toti es actors an pogut hèr a sènter era sua votz. Un aute ahèr serie saber s'a estat escotada damb era madeisha intensitat.

Es TIC an permetut, en cas estudiat, qu'es persones e institucions sociaus e politiques d'ua cultura qu'a pòc accés e representacion enes mejans de comunicacion, en aquest cas catalans o espanhòus, an pogut exprimir es sues opinions e posicionaments. Es TIC tanben an hèt possible, aumens d'ua manèra fòrça fluida e immediata, que i

avesse un feedback des dera alteritat, que tanben a mostrat eth sòn acòrd o desacòrd as prepauses e reivindicacions araneses. Tot açò en un miei, Internet, qu'ei immediat mès ath madeish viatge revisitable e reinterpretable. Per exemple, enes grups de Facebook analisadi, a on era gent s'exprimis de manèra fòrça espontanèa, de manèra un shinhau semblanta a com serie ua convèrsa reau, mès a on es paraules, es imatges, es ligams, etc., i rèsten de manèra fòrça permanenta e se pòden visitar. Ath delà, coma qu'es intervencions son consultables entà un nombre indeterminat de personas, tant coneishudes coma non, jamès se pòt èster segur dera repercussion que pòden auer es discorsi exprimidi a trauc deth Hilat.

Era analisi des discorsi veiculadi a trauc d'Internet tanben a permetut auer ua vision fòrça globau de quini son es elements que definissen era identitat aranesa, ja qu'englobe opinions provenentes de diferenti segments dera societat aranesa e exprimides en registres fòrça diuersi. Ath delà, eth materiau non textuau analisat (fòtos, videos, audios, etc.) a proporcionat dades complementàries fòrça importants entàra analisi, sustot en encastre des inferències e es omissions. Totun, non cau desbrembar que i a ua part importanta dera poblacion que non utilize aquestes TIC e, per açò, es sòn discorsi non an estat tengudi en compde en aquest trabalh.

5.4. Eth bastiment dera identitat aranesa en Internet e es elements que la definissen

Era analisi des discorsi a mostrat quini son es elements definitòris dera identitat aranesa.

Eth territòri ei eth concèpte qu'apareish mès soent enes discorsi. Per dessus dera idea qu'Aran a ua cultura pròpia, es aranesi defenen era sobeiranetat deth sòn territòri. Cau tier en compde que, en tot tractar-se d'ua estenuda fòrça petita (620 Km²), es aranesi non se l'an d'imaginar eth sòn territòri (Anderson, B., 2005). Era grana majoria pòden visualizar eth territòri, es sues termières, es sòn elements mès caracteristics, e tanben es colors qu'aquerissen segons cada epòca der an. Dilhèu ei aquesta petitesa e era sua estructura geografica, composada d'ua val principau e ues vals segondàries que comuniquen damb era principau, çò que provòque aquesta identificacion tant grana e tant generalisada des aranesi damb eth territòri.

Era cultura e era lengua tanben son elements importants ena configuracion dera identitat aranesa. Mès non s'an trapat guairi discorsi enes quaus s'explique en qué consistís aquesta cultura d'arraïtz occitana. Se da per suposada o non se sap definir? Per ua auta part, ja s'a parlat en punt 5.1.1. deth papèr der aranés ena definicion e bastiment dera identitat aranesa.

Aquesta dificultat entà autodefinir-se, entre d'auti motius (demografics, politics, sociolingüistics, multiculturalaus, e un long etcetèra.), tanben repercutís en sentiment d'apertenença des aranesi. Maugrat que se tracte d'ua generalizacion, se pòt d'ider que bèri aranesi sonque se senten açò, aranesi, d'auti tanben se pòden s'ènter catalans o, en mès nombre, espanhòus, e ua minoria se definissen coma occitans.

Un aute argument qu'es aranesi hèn a valer entà justificar es sues reivindicacions son es arrasons istoriques. Era istòria servís entà justificar es institucions araneses, era liura union d'Aran damb Catalonha, mès, sustot, era integritat e sobeiranetat territoriau. Aquesta istòria ei explicada en clau de present e non ten en compde es diferenti contèxtes istorics en qué aueren lòc es hèts narradi.

Es discorsi aranesi tanben mòstren ua dependència envèrs era alteritat, envèrs "es auti", un hèt que non ei cap estonant, perque ei inerent ath pròpi bastiment dera

identitat, mès en bèri discorsi aguesta dependéncia ei fòrça nauta. Fòrça soent era identitat aranesa se definís emmiralhant-se ena catalana, en tot mostrar era auta coma ua alteritat collaboradora. Quauqui aranesi pensen que Catalonha e Aran an uns madeishi objectius, ua madeisha arrason d'èster. Mès tanben existís ua vision dera identitat catalana coma alteritat oposanta, coma adversària, coma un obstacle entara plea realizacion dera identitat aranesa.

Se com ditz Lapresta (2004) era lengua ei eth trèt essenciau que definís era identitat aranesa, aguesta tendéncia poderie cambiar. Enes discorsi analisadi, era implicacion afectiva damb er aranés non ei pas majoritaria. Se detècte ua major identificacion damb eth territòri e damb era istòria e es ancèstres, en tot cercar era preservacion der eretatge deth passat, mès que non pas damb era cultura e era lengua. Era identitat aranesa tend a definir-se mès en concèptes basadi ena ascendéncia etnica qu'en tèrmes culturaus.

En tèrmes de Castells (1998), era identitat aranesa se bastís, sustot, coma ua identitat de resisténcia, perque es aranesi se senten sometudi e menaçadi. Mès era polemica suscitada a arraiçz dera aprobacion deth Projècte de Lei de Vegueries mòstre que tanben i a trèits caracteristics des identitats legitimadores, ja qu'es institucions s'esfòrcen entà auer era reconeishença sufisenta entà racionalizar es hònts de dominacion estructurau.

EPILÒG (o se perquè aquest títol deth trabalh)

Identitat: Conjunt de caracteristiques que hèn qu'ua persona o ua comunitat sigue era madeisha.

Entitat: Collectivitat considerada coma ua unitat.

Incomòda: Que non ei comòda. Qu'incomòde.

Diccionari Manual de la Llengua Catalana. Institut d'Estudis catalans.

Dempús de toti es discorsi que s'an analisat, non a d'estranyar eth títol que s'a dat ad aquest trabalh. Aran, considerada coma collectivitat junhuda o coma identitat, non se trape comòda en assemblatge actuau damb Catalonha. Mès des deth costat catalan, tanben incomòde que laguens deth territòri i age ua zòna a on era gent se definisque coma aranesa, coma diferenta. Aquest trabalh sonque preten èster ua umila aportacion entà pr'amor qu'aguestes dues **identitats**, catalana e aranesa, poguen superar, o aumens redusir, aquesta incomoditat.

BIBLIOGRAFIA

- **Avantprojecte de llei de vegueries de Catalunya:**
<http://amarfanta.blogspot.com/2010/02/document-avantprojecte-de-llei-de.html>
- **Aguirre, A. (Ed.).** (1997). *Cultura e identidad. Introducción a la antropología*. Barcelona: Ediciones Bardenas.
- **Almiron, N.** (2006). *Pluralismo en Internet: el caso de los diarios digitales españoles de información general sin referente impreso*. Ámbitos, núm. 15. Consulta Online: <http://grupo.us.es/grehcco/ambitos%2015/15almiron.pdf>
- **Anderson, B.** (2005). *Comunitats imaginades: reflexions sobre l'origen i la propagació del nacionalisme*. València: Universitat de València.
- **Ardèvol, E.** (2005). *Investigar Internet*. Dins el monogràfic: Investigando la galaxia Internet. Ámbitos, núm. 31. Consulta online: http://eardevol.files.wordpress.com/2008/10/investigiar_internet_5.pdf
- **Ardèvol, E.; Gómez-Cruz, E.** (2009). *Lo visual como objeto de estudio antropológico en la era digital*. Text de la comunicació presentada al GT62 del RAM, Buenos Aires. Consulta oline: http://eardevol.files.wordpress.com/2009/10/ram_ardevol_gomez_rev.pdf
- **Bhabha, H.** (2006). *Naciones literarias*. Barcelona: Antrophos.
- **Baker, C; Galasinski, D.** (2001). *Cultural studies and discourse analysis: a dialogue on language and identity*. London: Sage.
- **Bardin, L.** (2002). *Análisis de contenido*. Madrid: Akal.
- **Bauman, Z.** (2005). *Identitat*. València: PUV – Publicacions Universitat de València.
- **Bauman, Z.** (2007). *Temps líquids. Viure en una època d'incertesa*. Barcelona: Viena Edicions.
- **Beltrán, J.** (2005). *La interculturalitat*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Berger, P.; Luckmann, T.** (1996). *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*. Barcelona: Herder.
- **Billig, M.** (2006). *Nacionalisme banal*. València: Universitat de València.
- **Boix, E.** (1993). *Triar no és traïr. Identitat i llengua en els joves de Barcelona*. Barcelona: Edicions 62.
- **Brown, G.; Yule, G.** (1993). *Análisis del discurso*. Madrid: Visor libros.
- **Burr, V.** (1997). *Introducció al construccionisme social*. Barcelona: Editorial UOC i Proa.
- **Busquet, J.** (2006). *La cultura*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Canals, R.; Cardús, L.; Orobítg, G.** (2008). *Encontres sobre la imatge/ Imatges per a l'encontre*. Dins: Miradas, encuentros y críticas antropológicas (recull de continguts presentats al Congrés d'Antropologia de San Sebastián de 2008. Consulta online: <http://www.euskomedia.org/PDFAnlt/antropologia/11/13/13129133.pdf>
- **Casamiglia, H.; Tuson, A.** (1999). *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.
- **Cassany, D.** (2006). *Rere les línies. Sobre la lectura contemporània*. Barcelona: Grup Editorial 62 i Editorial Empuries.
- **Castelló, E.** (2008). *Identidades mediáticas: introducción a las teorías, métodos y casos*. Barcelona : UOC.
- **Castells, M.** (1998). *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol.I: La sociedad red*. Madrid: Alianza Editorial
- **Castells, M.** (1998). *La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol.II: El poder de la identidad*. Madrid: Alianza Editorial.
- **Claramunt, S.** (2010). *És anacrònic acusar Felip V de nacionalista espanyol*. Entrevista publicada al diari digital Catalunya Oberta el 11/01/2010. Consulta online: <http://www.catalunyaoberta.cat/index.php/entrevista/view/26>

- **Cortés, L.; Camacho, M.M.**(2003). *¿Qué es el análisis del discurso?*. Barcelona: Octaedro.
- **Fairclough, N.** (2001). *Language and power*. London. Logman.
- **Fairclough, N.**(2003). *Analysing discourse: textual analysis for social research*. London: Routledge
- **Fishman, J. A.** (2001). *Llengua i Identitat*. Alzira: Bromera.
- **Fishman, J.A.** (2001). *El nou ordre lingüístic*. Digit-HVM, revista digital d'humanitats. Consulta online:
<http://www.uoc.edu/humfil/articulos/cat/fishman/fishman.html>
- **Foucault, M.** (1999). *Estrategias de poder*. Barcelona: Paidós.
- **Foucault, M.** (2005). *Las palabras y las cosas: una arqueología de las ciencias humanas*. Madrid: Siglo XXI.
- **González, I.** (2008). *Els posicionaments polítics dels joves catalans. Una aproximació en clau lingüística*. Noves SL. Revista de Sociolingüística. Consulta online:
<http://www6.gencat.net/llengcat/noves/hm08hivern/docs/gonzalez.pdf>
- **Hetherington, K.** (1998). *Expressions of Identity. Space, Performance, Politics*. London: Sage.
- **Hine, C.** (2004). *Etnografia virtual*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Hobsbawm, Eric J.** (1988). *L'invent de la tradició*. Vic: Eumo.
- **Hobsbawm, Eric J.** (1991). *Naciones y nacionalismo desde 1870*. Barcelona: Crítica.
- **Íñiguez, L.** (ed). (2006). *Análisis del discurso. Manual para las ciencias sociales*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Jenkins, R.** (2008). *Social Identity*. New York: Routledge.
- **Joseph, J. E.** (2004). *Language and identity: national, ethnic, religious*. New York: Palgrave Mcmillan.
- **Kellner, D.** (1995). *Cultural studies, identity and politics between the Modern and the Postmodern*. London/New York: Routledge.
- **Kymlicka, W.** (2003). *La política vernácula. Nacionalismo, multiculturalismo y ciudadanía*. Barcelona: Paidós.
- **Lapresta, C.** (2004). *La identidad colectiva en contextos plurilingües y pluriculturales. El caso del Valle de Arán*. Lleida: Universitat de Lleida. Consulta online:
http://www.tesisexarxa.net/TDX/TDX_UdL/TESIS/AVAILABLE/TDX-0915105-090019/tclr1de1.pdf
- **Lévy, P.** (1998). *La Cibercultura, el segon diluvi?*. Barcelona: Editorial UOC.
- **Lowenthal, D.** (1998). *El pasado es un país extraño*. Madrid: Akal.
- **Melucci, A.** (1996). *Challenging codes: collective action in the information age*. Cambridge: Cambridge University Press.
- **Melucci, A.** (2001). *Vivencia y convivencia: teoría social para una era de la información*. Madrid: Trotta.
- **Menéndez, E.L.** (2002). *La parte negada de la cultura: relativismo, diferencias y racismo*. Barcelona: Bellaterra
- **Pujolar, J.** (2008). *Els joves, les llengües i les identitats*. Noves SL. Revista de Sociolingüística. Consulta online:
<http://www6.gencat.cat/llengcat/noves/hm08hivern/docs/pujolar.pdf>
- **Nogué, J.** (1993). *La dimensió territorial del nacionalisme*. Barcelona: Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 35, vol.VIII, pàg. 193-201. Consulta online:
http://dugi-doc.udg.edu/bitstream/10256/2907/1/dimensio_territorial_nacionalisme.pdf
- **Riba, C.** (2009). *Mètodes d'investigació qualitativa. Mòdul 1: Generalitats sobre els mètodes qualitatius: trets bàsics, variants, camps d'aplicació i història*. Barcelona: UOC.

- **Rodrigo, M.** (2000). *Identitats i comunicació intercultural*. València: Edicions 3i4.
- **Rodrigo, M.** (2000). *Estereotips i prejudicis en la comunicació intercultural*. dCIDOB 77. Pàg. 8-11. Barcelona: Fundació CIDOB. Consulta online: <http://www.cidob.org/index.php/es/content/download/5115/51775/file/rodrigo.pdf>
- **Saéz, A.** (1999). *De la representació a la realitat. Propostes d'anàlisi del discurs mediàtic*. Barcelona: Dèria Editors/Blanquerna Comunicació.
- **Sans, J.L.** (2008). *Occitan en Catalonha*. Lleida: Pagès Editors
- **Sierra, R.** (1999). *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica: metodología general de su elaboración y documentación*. Madrid: Paraninfo
- **Stolcke, V.** (1996). *Noves fronteres i noves exclusions*. Balma num. 4, pàg. 31-39.